

# DEBRECZENI UJSÁG

Díjfelvétel ára egy óra 2:40 P. Negyedévre 7 P.  
Felvételre 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára  
két-három nap 8, vasárnap 12 fillér

**HAJDUFÖLD**  
Felolós szerkesztő  
Vitéz KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

Szerkesztőség és nyomda József kir. herceg utca 16.  
Telefon 3-49. Kiadóhivatal: Kossuth utca 3 szám  
Telefon: 1-41.

## Kommunista gázság

A világ közvéleménye még mindig a biatorbágyi gázság, az orvul előkészített viadukt-robbanás hatása alatt áll és nemcsak a magyarországi nacionalista sajtó de a külföld legtekintélyesebb napilapjai is a társadalom visszhangjaképpen súlyos megtorlást követelnek. Egy szörnyű, föld alatt dolgozó háború bombája robbantotta szét és dobta le a mélységbe azt a vonatot, amelyen ártatlan gyermekek, férfiak, édesanyák, gazdagok, szegények, urak és egyszerű munkás emberek utaztak. Elképzelhetetlen gonoszság, a világtörténelemben szinte egyedülálló embertelenség az a tottó ki az ártatlan utasok életét.

Már a nyomozás megkezdése előtt mindenki tudta, hogy ez a merénylet szervezett brigantik műve. Ilyen „stilusu” volt a linzi, berlini, zürichi merénylet s ehhez csatlakozik a torbágyi viadukt felrobbantása. Ilyen embertelen és alávaló bünt, a debreceni bombamerénylet óta még nem követtek el Magyarországon.

Moszkva keze, a Kun Bélák, Apellumok és Zinovjevok aknamunkái okozta ezt a gazemberséget is. Tembre kell hívni az elpusztított ártatlan emberek összeszorított tagjainál azt a szellemet, amelyik ilyen eszközök igénybevételével, a Szamueli-technika hóhér-fortélyaiával igyekszik, amugyis súlyos viszonyok között a lelkek nyugtalanságát fokozni.

A vonatrobantásokkal azonban nem érik el a céljukat. Fel sem telezük, hogy akadion hazánkban egyetlen ember is, aki nem a legsúlyosabb megdöbbenéssel és felháborodással vette volna tudomásul s ne a legmélyebben itélné el ezt a példátlan embertelenséget.

E szomorú alkalommal rá kell azonban mutatni közéletünknek néhány tünetére. A bolsevik agitátorok és bombavetőik azokat a helyeket szokták keresni működési területül, ahol a közállapotok a legnyugtalanabbak. A kommunista mentalitás világforradalmat szító tendenciája ott nyüzsgő leginkább fullajtárjaival ahol az izgalmakat legnagyobb mértékben fel lehet kelteni. Meg kell állapítani, hogy történektől át nem gondolt törekvések nálunk is olyan irányban, hogy az amugy is súlyos gazdasági helyzetet kihasználva, politikai pecsenyékét süttögessenek a tervszerűen szított elégedetlenség lángjain. Ime, Moszkva, máris túlzottan fogta fel a magyar közállapotok izgalmat, s a közvélemény hangulatát. Ez a bombarobbanás amely pozdornává zuzott egy celiá felé robbogó gyorsvonatot és siba-dönött 22 ártatlan embert, intő jel arra, hogy nem ajánlatos társadalmunk és közéletünk atmoszféráját mesterséges izgalom-anyaggal megtétezni, mert a háttérben csökönyösen ott leselkedik az ördögi szellem, amely vissza nem rettenve semmiféle borzalomtól, pokolgépekkel és bombákkal ronbolla a meglévő értéket és pusztítja az emberi életet. — Így építgetve a maga rémisztő uralmát. Ez a szörnyű gaztett egy-

részt arra kell hogy ösztökélje kivétel nélkül a magyar nemzet minden tagját, hogy épen a súlyos időkre való tekintettel, távol tartsa magát minden mesterségesen szított lázító és izgatott szellemtől.

Az állam rendje, a közbiztonsága

ugy vagyoni, mint személyi téren semmiféle veszedelemnek kitéve nincs. A kishitőség ne legyen urra senkin, érezze magát erősnek a haza minden polgára, mert az államhatalom teljes erejével biztosítani tudja és biztosítani fogja annak a szellem-

nek könyörtelen kiszorítását, amely ilyen eseteket tud produkálni, mint amilyen a biatorbágyi.

Az egyik tanulság ez legyen Biatorbágyból. A másik tanulság: készen álljon Európa a leszámolásra!

## Ezer emberrel akarta elfoglalni Bécsset az osztrák felkelők vezére

Három halottja van a Heimwehr puccsnak

Bécs, szeptember 15.

A vasárnapi Heimwehr-puccs halottainak száma háromra emelkedett. A murabrucki kórházban ugyanis mára virradó éjszaka meghalt egy 47 éves segédmunkás, aki a kapfenbergi csatában tüdőlővést kapott. A kormány hivatalos jelentése szerint hétfőn egész Ausztriában teljes csend és nyugalom uralkodott. A házkutatások és letartóztatások tovább folytatók s a lefoglalt Heimwehr-fegyverek száma óráról-óra emelkedik. A felsőausztriai tartományi kormány utasítására hétfőn délután letartóztatták Limbeck kirchdorfi helyettes rendőrkapitányt, aki a puccs kitörése után a Heimwehr-osztagainak segítségével megszűlőtt a kerületi kapitányságot és letartóztatta saját főnökét.

A legnagyobb érdeklődés Stahremberg herceg szerepét kíséri. A herceget azzal vádolják, hogy tévkeny részt vett a puccs előkészítésében. A Heimwehr-lázadásnak az egész ország területén a hétfőre virradó éjszaka kellett volna kitörnie. Pfrimer, a stájer osztagok vezére azonban nem akart tovább várni és huszonnégy órával előbb megindult csapataival.

Stahremberg herceg csak vasárnap reggel értesült a stájer Heimwehr-osztagok egyéni akciójáról s rövid huzavona után úgy határozott, hogy a történektől ő sem marad tétlenül. A felsőausztriai Heimwehr-osztagok mozgósítási tervét már napokkal ezelőtt kidolgozták. A felsőausztriai Heimwehr-osztagok moz-

gósítása vasárnap délelőtt meg is történt és Stahremberg herceg ezer felfegyverzett Heimwehr-harcossal Amstettenbe ment, hogy itt várja a további híreket. A terv az volt, hogy a klosterburgi háromszázfőnyi Heimwehr-osztag is csatlakozik Stahremberg törzskéhez s a két csapat együtt indul el azután az osztrák főváros elfoglalására. A klosterburgi osztagot közben azonban lefegyverezték s amikor Stahremberg herceg már látta, hogy a puccsot másutt is leverték, automobilon Eferdingbe menekült, majd nagybátyja, Korethi gróf weissenkircheni kastélyában keresett menedéket.

A stájer Heimwehr-puccs vezére, Pfrimer, a jelek szerint Juzozsláviába szökött.

## Leipnik Márton kommunista agitátor írta a biatorbágyi halálvonat alatt talált fenyegető levelet

Egész Európa rendőrsége keresi a pokolgépes merénylet első gyanúsítottját - Ujabb holttestet húztak ki a romok alól

### A Vérmezőről országos gyászpompával temetik el az áldozatokat

Budapest, szeptember 15.

A biatorbágyi halálvonat merényletinek kézrekerítésére rendkívüli arányokban folytatja a nyomozást a rendőrség politikai osztálya. A politikai osztály nagy archívumában már megkeresték azokat az írásokat, amelyek hasonlítanak a merénylet helyszínén talált fenyegető levél írásához.

#### Kinyomozták a sineken talált levél íróját

A fenyegető levéllel együtt több ismert kommunista kézírását adták át az írásszakértőnek, hogy állapítsa meg, talál-e közöttük hasonlót. A vizsgálat szenciációs látás eredményével végződött. A budapesti rendőrség írásszakértője rámutatott egy kézírásra és kijelentette, hogy annak írója majdnem hasonló írástechnikával ír, mint a névtelen levélíró, aki „fordító” aláírással látta el a bombamerénylet színhelyén hagyott levelet. Kiderítették, hogy a hasonló írású levelet Leipnik Márton nevű műszerész írta, aki régi ismerőse a rendőrség politikai osztályának. Amikor Szántó népbiztos a fővárosban bujkált, ahol összeesküvést

szervezett, Leipnik Márton volt a segítőtársa. A műszerész akkor Szántó népbiztossal együtt el is fogták és el is ítélték. Kiszabadulása után a rendőrség felügyelet alá akarta helyezni, elbarátai azonban kiszöktették az országból. A rendőrség tudomása szerint Leipnik régi meggyőződéses kommunista, aki valamikor elektrotechnikus volt, majd mint lakatos és műszerész dolgozott.

#### Európaszerte körözik Leipnik Mártont

A budapesti rendőrhatalóság közölte Leipnik Márton személyleírását valamennyi állam rendőrségével, azzal a felhívással, hogy tartóztassák le, mert alaposan gyanúsítható a biatorbágyi merénylet elkövetésével. A körözés arra is kéri a külföldi rendőrhatalóságokat, hogy állapítsák meg, vajjon a merénylet napja körüli időről milyen alibit tud bizonyítani Leipnik Márton. Nincs kizárva ugyanis, hogy Leipnik Márton külföldi társaival együtt jött el Budapestre, illetőleg Budapest környéke és mint szakavatott elektrotechnikus, ő készítette el az ekrazitos po-

kolgépet, s ő helyezhette el a fenyegető levelet a biatorbágyi töltésen.

#### Gyanus barna kofferes német utas Biatorbágyon

A sok érdekes és jelentősnek látszó adat közül feltűnő volt délelőtt a rendőrségen egy keleti pályaudvari vasuti kalauz jelentése. A kalauz elmondotta, hogy néhány nappal a merénylet előtt a torbágyi személyvonaton teljesített szolgálatot s egy 40 év körüli férfi rendkívül gyanus, ideges viselkedéssel yonta magára figyelmét. Ez a férfi barna koffert szorongatott a hóna alatt és izgatottan figyelte a tájat. Egymás után gyújtott rá cigarettára, rendkívül idegesen viselkedett. A vonat tele volt sváb utasokkal, a férfi azonban, noha csak németül tudott, senkivel nem elegyedett szóba. Amikor a kalauz a jegyet kérte tőle, a jeggyel együtt átadott neki egy papírszeletet, amire ez volt ráírva: Torbágy s németül arra kérte a kalauzt, hogy szóljon neki, ha a vonat elérkezik erre az állomásra.

Abban a pillanatban, amikor a helyi érdeklődő vasut átjáróhidjához érke-

A lap ára 8 fillér

zett a vonat, a férfin látható izgalom veti erőt, kisértet a folyosóra és izgaltan nézett körül a tájon. A kalauz — mint most jelentette — rászólt, hogy még nem érkeztek meg, erre az utas visszatért helyére. Később azután az idegen Torbágyon valóban le is szállt. Hogy mi történt vele és mit csinált, azt egyelőre még nem lehet pontosan tudni, noha a rendőrségnek már több adat van birtokában erről a gyanúsán viselkedő, németül beszélő, 40 év körüli férfiről.

### Ujabb nyomok

Egy érdekes nyomra hívta fel a vidéki csendőrpáncsnokság figyelmét egy őszeres, aki faluról falura jár kocsiján. Ez az ember elmondta, hogy a hó 7-én Biatorbágy környékén baktatott, amikor megszólította őt egy körülbelül negyven évesnek látszó férfi, aki csak németül beszélt és akinek egy jelentéktelennek látszó csomag volt a hóna alatt. A német férfi megkérte őt, hogy engedje felülni a kocsira, mert már nagyon elfáradt az országúti gyaloglásban. Ő felvette kocsijára az idegent, akivel beszédbe elegyedett. A német ember elmondta, hogy kommunista érzelmű és kijelentette, hogy a magyar kommunisták mindig számíthatnak német elbarátaik segítségére. Az ismeretlen gyanús ember később leszállt az őszeres kocsijáról, megállított egy privát autót és megkérte annak utasát, hogy vigye őt fel és hozza be Budapestre. Elmondta, hogy egy vegyszeti gyárat akar felkeresni Budapesten. A magánautó fel is vette a német embert.

A budapesti rendőrség most a luxusautó tulajdonosát keresi.

### A csendőrség nyomozása Biatorbágy környékén

A robbanás helyszínén is széleskörű nyomozást folytatnak a csendőrök. A nyomozási munkálatokban szakképzett csendőrtisztek vesznek részt. Így megállapították már, hogy Biatorbágy községben és a környékén a robbanást megelőző napokban sok idegen ember járt, akiknek személyéről és utjáról senki sem tudott semmit. Ezek közül 7-én érkezett Biatorbágy községbe két német vándordióák, akik hegedével keresték kenyereiket. A két német diák 7-étől 11-éig tartózkodott Torbágyon. A két német diák a község németajku lakosainak előadása szerint többször volt a halálhídon. Eről a két ismeretlen diákról, akik ép-

## A Vérmezőről országos gyászpompával temetik el a merénylet áldozatait

Kedden délelőtt bárcziházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár elnöklésével a miniszterelnökségen értekezletet tartottak, amelyen megbeszéltek a biatorbágyi vasúti merénylet áldozatainak temetésével kapcsolatos intézkedéseket. Megállapodtak abban, hogy a merénylet áldozatait országos kegyelettel kísérik sírhelyükre. A fővárosi áldozatok díszsírhelyet kapnak a farkasréti temetőben, a külföldi áldozatokat pedig hazájukba szállítják. A temetési szertartást csütörtökön délután 3 órakor a Vérmezőn tartják meg. Máris elhatározták, hogy a farkasréti temetőben később majd obeliszket állítanak fel, amelyre rávésik a vasúti katasztrófa áldozatainak nevét. A vérmezői gyászünnepélyt a kormány rendezi. Az egyházi gyászszertartást polgári gyászünnepély előzi meg, melynek programja a következő lesz: A rendőrszenekar eljátsza Choplin gyászindulóját, majd a hatszáz tagú MÁV-dalárda éneke következik. A gyászbeszédet Zsitvay Tibor igazságügyminiszter mondja, a Himnusz elhanglása után pedig az egyházi szertartásra kerül a sor.

A szertartáson résztvesznek a Kormányzó képviselője, a kormány tagjai

pen két nappal a robbanás előtt nyomtalanul eltűntek a környékről, a rendőrség most rádióon személyleírást adott le és mindenfelé köröztetni őket.

### Ötszáz munkást hallgattak ki eddig

Jelentést kapott a csendőrség arról is, hogy 12-én Törökbálintra érkezett egy ismeretlen férfi, akinél éppen olyan barna bőrönd volt, mint amelyben a pokolgép ekrazitja volt elhelyezve. Kihallgatták és leellenőrizték már a környéken dolgozó összes munkásokat, a Talbot-centrálé transzformátorainak és villanyhálózatának építőit. Mintegy 500 munkást hallgattak ki eddig. Gyanús egyént azonban egyet sem találtak közöttük.

### Megtalálták a 22-ik halottat

A romok eltakarítása még mindig tart, a sok összetört Pullmann-kocsit csak darabonként lehet elvinni a helyszínről. Ma délelőtt jelentést tettek a főkapitányságon, hogy a csendőrség számítása szerint 10 napig tart, amíg az összes romokat eltakarítják. Nagyon sok utasnak értékes holmija hever a romok alatt, ezeket igyekeznek összegyűjteni, hogy visszaadhassák jogos tulajdonosaiknak, vagy azokhoz zártartozóinak. Kedden délelőtt a domboldalon heverő két vasúti kupé romjai alatt megtalálták a még hiányzó áldozat, Iváncsics József kalauz holttestét. A csendőrség a helyszínen folytatott további vizsgálat során újabb érdekes leletre bukkant.

### Titokzatos gyorsirásai jelek egy papíron

Mintegy 100 méternyire a merénylet színhelyétől egy borítékot találtak, amely a fenyegető levélnek a papírjához teljesen hozzáillő boríték. Ennek a borítéknak címodalán ceruzajelek voltak. Alaposabban megvizsgálva látták, hogy a ceruzajelek gyorsirásai jelek. A megtalált borítékot azonnal eljuttatták a parlament gyorsíródába, ahol felülvizsgáltatták a borítékot. Így akarják megfejteni a gyorsírással írt sorok értelmét. A parlament gyorsíródában kijelentették, hogy a gyorsírói jegyzeteket nem magyar gyorsírással írták a borítékra, valószínűleg idegen nyelven, külföldi gyorsíró-módszerrel. A jelek megfejtésén most dolgozik a parlament sajtóiroda. Minden remény megvan arra, hogy ez a pár sor értékes adatokat ad majd a nyomozó hatóságok kezébe.

a fővárosi vezetésére, a különböző hatóságok, a legfelsőbb bíróságok, a honvédség, a képviselőház és a felsőház, a diplomáciai testület és a társadalmi egyesületek képviselői. A kormány, a főváros és a MÁV minden egyes koporsóra koszorút helyez. A kormány koszorújának szalagján ez fog állani: „Kegyelele jelül a magyar nemzet”.

### Három sebesült állapota válságos

A vasúti katasztrófa sebesültjei közül még tizenháromat ápolnak a Rókus-kórházban, ezek közül tíznek állapotában örövendés javulás állt be. Három sebesült állapota nagyon súlyos, ezek: Ferenczy Lajos szegedi állomásfőnök, Rosenthal Jenő párisi kereskedő és Hartley Lipót hálókocsikalauz, akiket nem is lehetett még kihallgatni.

### Letartóztatott egy halottfosztogatót

A pestvidéki ügyészség fogházába a csendőrség kedden délelőtt egy csavargókülső férfi állítottak elő, aki a biatorbágyi katasztrófa halott áldozatait fosztogatta. Klug Józsefnek hívják és az egyik környékbeli faluba való.

Klug Józsefet a pestvidéki lörvényszék fogházában rövid ideig tart. kihallgatás után előzetes letartóztatásba helyezték.

### A kár egymillió pengő

A merényletnél elpusztult kocsik értéke körülbelül 300—400.000 pengőt tesz ki, míg a mozdony, mely a MÁV egyik legmodernebb gépei közé tartozott, hozzávetőleges becslése szerint 800—900.000 pengő értéket képvisel. Ezek szerint tehát a kár körülbelül egy és negyedmillió pengőre rug. Ezenfelül károsodtak még a külföldi vasutársaságok is a nemzetközi kocsik pusztulása folytán.

## A biatorbágyi merénylet ügyében a debreceni rendőrség is nyomoz

Hétfőn éjjel 11 órakor a Studio debreceni vonatkozó hírt közölt a biatorbágyi vasúti merénylet kapcsán. A leadás szerint a rendőrség az expressz felrobbantásának színhelyén egy Orion-lámpaelem fedőlapot talált, amelyen még jól kivehető az elem használhatóságának időtartamát jelző szám. A rendőrség csakhamar megállapította, hogy a lámpaelem, amely a pokolgép egyik alkotórésze volt, a budapesti Orion izzógyárból került ki. Ezen a nyomon elindulva kiderült, hogy abból a szériából, amelybe a merénylet színhelyén megtalált lámpaelem fedőlapja, illetve maga a lámpaelem tartozott, egy budapesti és egy debreceni nagykereskedőnek adtak el nagyobb mennyiségű elemet és így valószínű, hogy a merénylők vagy Budapesten, vagy Debrecenben szereztek be a pokolgéphez szükséges elemeket. A Studio leadója a kereskedők neveit nem hozta nyilvánosságra.

A feltűnést kelto híradással kapcsolatban tegnap kérdést intéztünk a debreceni rendőrség büntetői osztályának vezetőjéhez, aki munkatársunk előtt a következő nyilatkozatot tette: — A merényletnél használt lámpaelem állítólagos debreceni származásáról hivatalos értesítést nem kaptunk. A dolgról mi is a rádióból értesültünk és minden felsőbb helyről érkező utasítás bevárása nélkül megindítottuk a nyomozást, amely eddig még nem vezetett eredményre. A nyomozást természetesen tovább folytatjuk.

Egyik fővárosi csatlakozó a nyomozás eddigi eredményéről beszámolt a g állapítja, hogy a merénylők autóján mentek ki a biatorbágyi viadukthoz és a merénylet után autóján menekültek el ismeretlen irányba. A főkapitányságon jelentkezett is egy soffőr, aki el-

tesz ki, míg a mozdony, mely a MÁV egyik legmodernebb gépei közé tartozott, hozzávetőleges becslése szerint 800—900.000 pengő értéket képvisel. Ezek szerint tehát a kár körülbelül egy és negyedmillió pengőre rug. Ezenfelül károsodtak még a külföldi vasutársaságok is a nemzetközi kocsik pusztulása folytán.

mondotta, hogy a merénylet megelőző délelőtti megszólította két ismeretlen ember, akik arra kérték, hogy adja bérbé nekik az autóját. A soffőr erre hajlandó is lett volna és csak akkor adott engedő választ, amikor megtudta, hogy az autó csak akkor kell nekik, ha az autóját kívül senki sem lesz, tehát azt sem engedik meg, hogy a soffőr velük menjen. Valószínű, hogy a soffőr elutasító válasza után a két ismeretlen ember másutt keresett és kapott kocsit.

A rendőrség most a két ismeretlen embert keresi, akik minden valószínűség szerint autóját menekültek.

A fenti híradástól függetlenül említjük meg, hogy a debreceni rendőrség egyik detektívje, még mielőtt a fővárosi estilap megállapítása megtörtént volna, de már a merénylet előzetése után a Kálvin-téren leigazoltatott egy gyanúsán viselkedő autóstársaságot.

Az igazoltatás során kiderült, hogy az autó budapesti rendszáma hamis és a motor száma sem egyezik a többi alkatrész számaival. Az autót vezető soffőr a detektív kérdéseire elmondta, hogy az autót kölcsön kérték a debreceni kirándulás tartamára. A kirándulásnak állítása szerint rokoni látogatás lett volna a célja. Mínt hogy a soffőr előadása nagyon gyanúsnak látszik, úgy őt, mint az autó másik három utasát előállították a rendőrségre, ahol megindították ellenük a legszélesebb körű nyomozást.

A biatorbágyi vonatmerénylet kapcsán most ismét megjelent az egész ország területére szóló statárium-rendelet. Dr. Kesserű Lajos kuriai bíró, a debreceni törvényszék elnöke, most adta ki és tette közzhírré a statáriumot rendelt el.

## A Kereskedelmi és Iparkamara akciót indított a tíz órás esti gyorsvonal fenntartása érdekében

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Azok a takarékosági intézkedések, amelyek az egész országot a kiadások csökkentésére kényszerítik, a MÁV-ot is arra az elhatározásra bírták, hogy több kiadási tétel lefარგása mellett egyes vonatjáratokat megszüntessen. Ez a takarékosági program Debrecen és a környező vidéket rendkívül súlyosan érinti, amennyiben október elsején bevezetik az este 10 órakor ideérkező gyorsvonalat, amelyet már tavaly télen sem járatott a MÁV. A debreceni Kereskedelmi és Iparkamara már akkor tiltakozott a gyorsvonal megszüntetése ellen, mert ez a gyorsvonal adta meg a lehetőségét annak, hogy a tisztviselő ember a reggeli gyorsvonattal Budapestre utazva délelőtt egyenved 12 órától délután háromnegyed 6 óráig ügyes-bajos dolgaiat elintézhesse és Budapestre este 6 órakor elindulva még aznap este 10 órakor hazaérhessen. A tiltakozásra a MÁV. azt felelte, hogy az igényeket teljesen kielégíti a Budapestre délután 2 óra 40 perckor induló személyvonat, illetőleg az ehhez Szolnokon valamint Püspök-ladányban csatlakozó személyvonat, amely este 9 óra 7 perckor érkezik Debrecenbe.

A MÁV. az idén is ezekkel az egy-

kal akarja lebonyolítani a Debrecen és Nyíregyháza felé irányuló esti forgalmat. A kereskedelmi és iparkamara azonban ezt a megoldást nem tartja kielégítőnek és ezért azonnal a kérésrel fordult a MÁV. igazgatóságához, hogy a Debrecenre át közlekedő három gyorsvonal közül szüntessenek be inkább kettőt, ha már ilyen nagyfokú takarékoságra van szükség és tartásuk meg az este 10 órakor ideérkező gyorsvonalot. A kamara kérésének. illetve elterjesztésének pártfogására felkérte dr. Vásáry István polgármestert. Balás Károly üzletgazdát, a debreceni üzletvezetőség vezetőjét és a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamart.

### Minisztertanács.

Budapest, szeptember 15. A kormány tagjai délután minisztertanácsra gyűltek össze, amelynek napirendjén a 33-as bizottság elé kerülő rendelettervezetek szerepeltek.

### Tűz az Operaház ruhatárában

Ma este volt az Operaház ünnepélyes megnyitása, amely alkalommal Bánk bán látszótták. A nézőtér zsúfolásig megtelt előkelő közönséggel. Este 11 óra felé értesítették a tűzoltóságot, hogy a női ruhatárban tűz támadt. A tűzoltóság kivonult és néhány perc alatt lokalizálta a tüzet.

## LIKVIDÁLNI KELL A FELESLEGES KÖZÜZEMEKET

# Megdöbentő jelenségek a városi téglagyár rosszul épített kemencéjének átvétele körül

Hova merült el a szakértő bizottság jelentése

(A Debreceni Újság tudósítójától.)

Két előző cikkünkben rávilágítottunk már a debreceni Klinker-téglagyártás egy és más rejtelmére s közeink érthető feltűnést keltettek az egész városban. Hátra van még azonban a debreceni téglagyár-gründolások egyik legrejtelmesebb és legérdekesebb fejezete, amely arról szól, hogy mi módon vették át, mi módon találtak kifogástalannak ezt a Klinker-téglagyártást, amelyről már a próbaüzemkor a laikusok is megállapíthatták volna, hogy használhatatlan.

### A Klinker-kemence titka

Előző cikkünkben szóról szóra idéztük a vállalati szerződés 3-ik és 4-ik pontját, amelynek legsarkalatosabb tétele volt, hogy a vállalkozók felelősek azért, hogy 1000 darab Klinker előállításához nem kell többet használni, mint 320 kiló 6500 kalóriás szenet, továbbá, hogy a vállalkozók sem anyagár, sem munkabéremelkedés, sem pedig más cimen többlet-költséget nem számíthatnak fel.

Azt már tudjuk, hogy a Klinker-kemencében jelenleg 320 kiló szén helyett 1200 kiló szenet használnak ezer Klinker előállításához, azt azonban most akarjuk megvilágítani, hogy a szakértő bizottság milyen hallatlan könnyelműséggel, felületességgel, vagy abszolút tájékozatlansággal vette át azt az üzemet, melyben már akkor is

### Súlyos megállapítások egy harmadik bizottság részéről

A végleges átvétel tehát 1929 november 23-án történt s nem sokkal ezután 1930 február 26-án egy harmadik bizottságot kértek fel a város részéről, hogy a vállalkozók végelszámolását vizsgálják felül. Ez a bizottság már nem számlálta tagjai között s. Schwarz Vilmost, se Poroszlai Lászlót, de még Medvegy Elemért sem, mert a végelszámolásnál olyan megdöbentő tényeket állapított meg, amelyek már akkor a legszigorubb és legszélesebb körű vizsgálat elrendelését kellett volna, hogy maguk után vonják. A jegyzőkönyvet annak idején, még 1930-ban, sikerült a városnál, szabályszerű engedéllyel megtekinteni a Debreceni Újság—Hajdúföld munkatársának.

Az első és második számú bizottságok lekiismeretességére, hozzáértésére nagyon, de nagyon különös fényt vet a harmadik számú bizottság jegyzőkönyve, amely többek között ezeket tartalmazza:

„Nem hallgathatjuk el a jelen végelszámoló felülvizsgálatával kapcsolatban, hogy az iratok közt a tényleg végzett munkáknak a — végelszámolással — mennyiségi és minőségi összehasonlításairól semmiféle okmányt, feljegyzést nem találtunk, a leszámlási rajzok a műszaki felülvizsgáló által aláírva nincsenek és hiányoznak az eredeti megrendelési rajzok s az egész építési napló hiányosan van vezetve.”

### Allást keres?

tegye közé hirdetését 2 napilapban, 10 szót 50 fillérért. Hirdetését feladhatja Kossuth-utca 3. szám.

600,000 pengője feküdt a város adó-fizetőinek.

### Feltűnő könnyedség az átvételnél

Ezt a 196/1928. VII. számú jegyzőkönyvet, amelyben megállapítják a szakértők, hogy a berendezés kifogástalan állapotban van, a tüzeléshez szükséges 338 kilogramm szén megfelel az adott garanciáknak és hogy a szénfogyasztás csökkenő tendenciát mutat, Poroszlai László, Medvegy Elemér, Smitz Lajos és a közismert ifj. Schwarz Vilmos írták alá. Már talán itt is feltűnő lehet, hogy egy ilyen nagy üzem átvételéhez mért nem szállt ki maga Borsoss József műszaki tanácsos és Smitz Lajos személyében miért küldött egy olyan ideiglenes alkalmazottat, aki azóta már rég eltávozott, aki így felelősségre nem vonható. Ebben az ügyben azonban ilyen kicsiségeken nem lehet fentakadni.

Egy évvel később, 1929 november 23-án megtörtént a végleges átvétel is, melyről a jegyzőkönyv így szól:

A Gedeon és Kont és Tóth—Sebestyén Rt. építési vállalkozók az egy évi jótállási idő alatt minden hiányt pótoltak, úgy hogy a mai napon az egész építményt szerződés szerinti kikötéseknek megfelelőleg rendben lévőnek találtuk.

Ezt a jegyzőkönyvet egyedül Zelenik Gyula tb. főmérnök írta alá, aki ugváltzik csak azért használt fedelmi többséget a szövegezésnél, mert a jegyzőkönyvet aláírta még a két vállalkozó is. Ezek persze, hogy rendben lévőnek találták a maguk munkáját.

Nagyon súlyos és nagyon nagy figyelmet érdemlő megállapítások ezek, mert hiszen ezekből az tűnik ki, hogy a megrendelési rajzok nem voltak sehol. A város tehát kénytelen volt az időközben, a vállalkozók által készített rajzok alapján fizetni.

### Az ismeretlen alap

— A földben készített alapok — folytatja tovább a jegyzőkönyv — méreteinek megállapítására az építési naplóban semmiféle feljegyzés nincs, holott a feltételek szerint minden ilyen adat, a teljesítés idejében, a helyszíni felvétel után a tényleges teljesítménynek megfelelően az építési napló utján állapítandó meg és erre vonatkozólag az építési napló adatai hitelesek. Ez azonban az építési naplóból hiányzik.

Ez talán még az előbbinél is súlyosabb megállapítás, mert azt jelenti, hogy később a város kénytelen volt átvenni egy olyan építményt, melyről azt sem tudta, hogy mennyi alapja van, megfelelő-e előírásnak, a szerződésnek és annak a korrektségnek, mellyel a közvagyont mindenkor kezelni kell.

### Artullopások

Mindezen felül még egész sereg feltűnő megállapítást tett a bizottság. Kimutatta, hogy a városi tanács hozzájárulása nélkül történtek a szerződésellenes tervváltoztatások, majd pedig megállapította a következőket:

„A pillér falazatokra vonatkozólag a vállalkozó kimutatta, hogy a kisebb méretű portlandcement falazású pilléreknél még az ő általa kért felülfizetések esetén is megtakarítás

lesz elérhető, s most a pillérfalazásnál 55 köbméter falazási többlet van elszámolva, ami 4140 pengő tullepés.”

### Nem javasolják az átvétel jóváhagyását

Legszenciósabb azonban a bizottságnak a következő megállapítása, amely így hangzik:

„A kemencét a próbatüzelés folyományaként vasakkal kellett megerősíteni. — (Ezt találták Schwarzék kifogástalannak!) Hogy ez a pótmunka a terv, vagy a próbatüzelés hibájából állt elő, megállapítva nincs. (De azért Schwarzék átvették a kemencét) s ma már nem állapítható meg, de ezen okok bármelyikéből állt elő, mindenesetre a vállalkozókat terheli. A szállított vasak mennyisége megállapítva nincs!

Továbbiakban kitűnik még, hogy a homlokzat kiképzésénél 342 négyzetméter pótmunkát, a bádigos munkáknál pedig szintén jelentős tullepést igyekeztek a vállalkozók jótékony szellemei elszámolni.

Ezek után a bizottság igazán nem tehetett mást, minthogy a jegyzőkönyv végére ezt írta:

„Fent említett okok alapján nem vagyunk abban a helyzetben, hogy a Klinker-téglagyár építkezési végelszámolását a meglévő, rendelkezésünkre bocsátott adatok alapján teljes egészében szabályszerűleg felülvizsgálhassuk, de a már eddig talált, kellőképpen nem igazolt és nem indokolt beállítások, tullepések, jóvá nem hagyott, tervváltoztatást igénylő intézkedések elég okok a végelszámoló helyességének kétségbevona-

Kiderült az is, hogy a portland falazásokért a vállalkozó husz pengős többletet kért, ugyanakkor, mikor a bizottság a legnagyobb erőmegfeszítéssel sem tudta ezt az árat 14 pengő és 84 fillérnél magasabbra venni. A pillér alapozásnál 90 köbméter alap volt előírva, ezzel szemben állítólag 265 köbmétert készítettek és ez az eredetileg előírt beton alapnál, mely sokkal jobb lett volna, 928 pengővel többlet került.

sára s a bizottságnak arra, hogy a jóváhagyást ne javasolja.

### Elmerül a bizottság jegyzőkönyve

Ez a jegyzőkönyv azonban sohasem került a közgyűlés elé. Sohasem jelentették be a törvényhatósági bizottságnak, hogy a kiküldött három törvényhatósági bizottsági tag súlyos hibákat, mulasztásokat konstatált, soha nem beszéltek többet arról, hogy az első számú átvétel-bizottság miként vehetett át egy hatszázezer pengős létesítményt, amelyről az első lekiismeretes vizsgálatnál kiderült, hogy nem felel meg a követelményeknek, amelyről megállapították, hogy már a próbaüzemkor szétment a drága kemence, amelyről kiderült, hogy négyezeranyuit szén használ, mint amennyit szabad lenne.

A végelszámoló-bizottság jegyzőkönyve olyan súlyos volt, hogy azt ártottak egy másik szervezethez, ama kérelemmel, hogy próbáljon vele valamit csinálni. Arról azonban már nem szól a krónika, hogy mi történt a vállalkozók számlájával, felelősségre vontak-e valakit a súlyos mulasztásokért, hiányosságokért, vagy folytatták a régi rendszert, amely abból állott, hogy a szüntetés pillanatában meghalt téglagyárt igyekeztek életre injektálni az adófizetők olvashatatlan pénzével, egész az emberi kor, helyesebben a deficit legvégső határáig.

## Nem döntött a takarékosági bizottság a törzsgulya és törzsménes megszüntetése ügyében

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Debrecen város takarékosági bizottsága kedden délután 4 órakor dr. Tóth Lajos egyetemi tanár elnöke alatt folytatta tárgyalásait. Foglalkoztak a városi kertésze előirányzatával és a munkabérekkel 3600 pengőt törölték. A bizottságban felmerült az a gondolat is, hogy a mintagyümölcsös továbbfejlesztését egyelőre szüneteltetni kellene. Zöld József főjegyző és Tóth Lajos elnök azonban rámutattak arra, hogy egész Debrecennek érdeke a gyümölcsstermelés fejlesztése. Veress Géza tanácsnok kimutatta, hogy a mintagyümölcsös fejlesztése nagy anyagi hasznot is jelent. A városi gyümölcsösben egy 300 négyzetméteres területen sárga barack van. Ez a 300 négyzetméter egy év alatt 1200 pengő tisztajövedelmet hozott.

A törzsménes kérdésénél Zöld József főjegyző rámutatott arra, hogy a debreceni gazdaközönségnek semmi hajlandósága nincs a loállomány javításához. Teljesen indolensnek a gazdák. Ilyen körülmények között a törzsménes teljesen felesleges.

Steinfeld István azt hangoztatta, hogy a debreceni állattenyésztésnek sirját a Hortobágy őrse meg, s mert kifogást szolgáltat arra, hogy a gazda ne természetesen takarmányt. Indítványozza, hogy a közgyűlésnek javasolják a törzsménes feloszlását.

Veress Géza tanácsnok a ménes fenttartása mellett szólalt fel. Stein-

feld István viszont azt hangoztatta, hogy a törzsménes loállomány legfeljebb 100.000 pengőt ér, viszont négy év alatt 285.000 pengőt fizetnek rá a ménesre.

Hegymegi-Kiss Pál javaslatára végül is a bizottság kimondotta, hogy felhívja a közgyűlés figyelmét, hogy a deficités törzsménes fent akaria-e tartani, vagy megszünteti. A törzsgulya ügyénél ismét Steinfeld István mutatott rá arra, hogy a törzsgulya tenyésztés irányára halálra van ítélve. A magvar marha használhatósági köre megszüntült. Javasolta, hogy a város vezetősége a törzsgulya mielőbbi megszüntetésére hívassék fel.

Végül is a bizottság Hegymegi-Kiss Pál újabb javaslatát fogadta el, amely szerint a törzsgulya megszüntetése ügyében nem foglal állást, ellenben a döntést a közgyűlésre bizza. Egyébként a ménesnél 7800, a gulyánál 7585 P kiadást törölték.

A fogattartási kiadásoknál Hegymegi-Kiss Pál 20 százalékos csökkentést kívánt végrehajtani. A bizottság 15 százalékos csökkentést elfogadott.

A bizottság törölte a fémipari iskolai növendékeknek adott 2300 pengős, a Ferenc József koronázást 2088 pengős, az ipariskolai 928 pengős ösztöndíjakat. Ezeket 1932-ben nem fizetik ki.

Az utadó-alap költségvetésénél eszközölt kisebb megtakarítások után az ülés véget ért.

## Tizenkilenc fillér adó a hat filléres mustért

A vármegye közigazgatási bizottságának múlt nap tartott ülésén Kóródy István pénzügyigazgató jelentése kapcsán Gaál Mihály szóval vette a hajduböszörményi szőlősgazdák panaszát: Hajduböszörményben eddig átalányban vetették ki a borfogyasztási adót, melyért négyezer forintért 2 fillért fizettek a szőlőtermelők. Most azonban a város megszüntette az átalány rendszert és a must literjéért, amelynek ára 6 fillér, 19 fillér fogyasztási adót kell fizetni. Gaál Mihály kérte, hogy ha lehet, állítsák vissza a régi rendszert.

Kóródy István pénzügyigazgató kijelentette, hogy a borfogyasztási adó a városoknak van átengedve és arra neki nincs ingerenciája, hogy a város milyen alapon állapítja meg a fogyasztási adót.

## Amputálták az autó elé került süke néma asszony lábát

A Debreceni Ujság—Hajdúföld tegnapi számában részletesen megírtuk, hogy Fehértói Dániel temetkezési vállalatának halottszállító autója, amelyet Nagy Péter soffőr vezetett, hétfőn reggel 8 órakor a Vilmos császár-körúton elütötte Kondi Jánosné, született Kovács Juliánna nevű idős debreceni asszonyt, akiről most utólag kiderült, hogy nemcsak süket, hanem néma is. A szerencsétlen nőt maga a gázoló sofőr szállította be a klinikára, ahol tegnap leamputálták az egyik lábát. Állapota rendkívül súlyos, az orvosok azonban remélik, hogy megmenthetik az életnek.

Nagy Péter soffőrt, akit a szerencsétlenség után őrizetbe vettek, tegnap elbocsátották a rendőrségtől, mert kiderült, hogy Kondiné maga volt az oka a bekövetkezett gázolásnak. Az asszony ugyanis az éppen feléje tartó villamosra figyelt, hogy el ne gázolja és a villamos elől menekülve ugrott a robbogó autó elé.

## Elítélték Debrecenben három miskolci igazgatót

A múlt év szeptemberében egy szabálytalan hajítás miatt igazgatási bünterkeletkezett Miskolcon. A város külterületén Szelezki István kocsis a szerével szabálytalanul hajított. Ezt észrevette az egyik rendőr és igazolatlan akarta a kocsis. Ez azonban igazolás helyett a lovak közé csapott az ostarával és el akart iramodni. A rendőr sem volt rest és utána vetette magát a szekérnek és a következő pillanatban már megragadta az egyik ló zabóját és így sikerült a szerket megállítani. A kocsis éktelenül kiáromkodott a hatalmas csődület támadt az uton.

A rendőr a renitens kocsis levette a szekérről, miközben a tömegből gyalogzó kiáltások hangzottak el. Özvegy Turuc Béláné, özvegy Vattai Bertalané, Szelezki László és egy magánvállalat tisztviselője azt kiabálták, hogy a rendőrségnek nem kell engedelmességet és különböző szidalmakkal illetni a rendőröket. Mind a négy személy ellen fegyveres erő elleni igazgatási eljárás indult meg az eljárás. Dr. Rézler Ervin tanácselnök tárgyalta a bűnügyet kedden délelőtt a debreceni törvényszéken. A vádlottak tagadták a bűncselekmény elkövetését, azonban a tanúk nagyrésze terhelő vallomást tett, mire a törvényszék a három elcsúszdú vádlottat fejenként negyven pengő pénzbüntetésre ítélte, Szelezki Lászlót azonban felmentette az elene emelt vád alól. Az ítélet ellen az elítéltek és a királyi ügyész felekezett.

## Terjessze a Debreceni Ujságot

## Beleesett a teknőbe és halálra forrázta magát egy két éves kislány

Az utóbbi időkben szinte napirenden vannak a környékbeli községekben a szerencsétlenségek. A debreceni királyi ügyészséghez igen gyakran érkeznek jelentés olyan esetekről, hogy egy-egy kisgyermek a szülők gondatlansága miatt halálos sérüléseket szenvedett. Legutóbb Egyekről tett jelentést a csendőrség s e szerint Kovács Ferenc ottani gazdálkodó leánya, a két éves Erzsike, a konyhában ját-

szadozott és játszadozás közben beleesett a konyha földjén elhelyezett forró vízzel telt teknőbe. Olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy pár nap múlva meghalt. A debreceni királyi ügyészség indítványára a vizsgálóbíróóság elrendelte a boncolást és a vizsgálat megindítását annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a két éves leányka haláláért

## A boletta-rendelet léves értelmezése miatt panaszkodnak a kiszgazdák és kiskereskedők

A gazdaközönségnek és a földműves lakosságnak két súlyos panaszuk keletkezett a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén. Dr. Ujvárossy Lajos kormányfőtanácsos rámutatott arra, hogy a boletta-rendelet a pénzügyi hatóságok tévesen magyarázzák. Azokat a gazdákat, akik letétbe helyezték buzájukat, mert az alacsony árak mellett még nem akarják eladni, arra kényszerítik, hogy vásároljanak bolettát. Így a gazda kényszerítve van arra, hogy eladja a buzáját. Mivel azonban most aránytalanul alacsony árat kap érte, még kevésbé tud adót fizetni.

A boletta-rendelet egy másik intézkedése az egészen kismembereket, az arató munkásokat sújtja, akik kosárként, vékaszámra akarják eladni keresményüket és a piacon árulják a buzát. Eddig úgy történt, hogy a kiskereskedők összehárolták ezeket az apróbb tételeket, mikor negyvenötven mázsa együtt volt, behozták a malmokba, ahol megkapták a bolettát, amelyet utólagosan kiosztottak.

Most az ellenőrző közegek azt követelik, hogy a kereskedő egy fél kosár buza után is azonnal adjon bolettát. Emiatt aztán a piaci árusítás sok helyen már teljesen szünetel, az emberek nem tudnak pénzhez jutni s óriási az elkeseredés.

Kóródy pénzügyigazgató válaszában kijelentette, hogy az első panasz, amennyiben orvosolni lehet, orvosolni fogja. Ugyanis a letétbe helyezett buzára csak akkor kell kiváltani a bolettát, hogyha a gazda a kereskedőtől már előleget kapott a buzára. Ha nincs előleg, nem kell boletta. Viszont a második panasz ügyében nehezebb a helyzet, mert a törvény értelmében a bolettát tényleg azonnal, a vásárláskor ki kell szolgáltatni. Ennek az az oka, hogy különben nagyon sok visszaélés lenne.

Leghelyesebbnek azt tartaná, hogyha a kisereskedők a pénzügyminiszterhez fordulnának és egy memorandumban kérnék sérelmeik orvoslását.

## Az elmúlt hónapban feltűnően emelkedett Hajdúvármegyében a halálozások száma

Dr. Láng Sándor tisztifőorvos Hajdúvármegye közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén az egészségügyi helyzetről a következő jelentést terjesztette be:

Hajdúvármegye népmozgalma, összehasonlítva a megelőző július havi népmozgalommal, hanyatlott. A hanyatlás, — bár a születések száma is emelkedett a júliusi születések számával összehasonlítva —, a halálozások számának nagymértvű emelkedésére vezethető vissza. Született az elmúlt hónapban 466 gyermek, kik közül halvaszületett 11, meghalt 354 egyén s így a természetes szaporodás 101 lélek.

A halálozások számának emelkedése két tényező együttes hatásának rovására írható: egyfelől a véleszületett gyengeségben elhalt csecsemőknek a száma, másfelől az elmúlt augusztus hónapban 96 csecsemő és kisedet halt meg bélhuruban s így az összes halálozások 27.1 százalékában, kereken tehát minden negyedik halottnál bélhorut volt a halál oka.

Uzalkodó korának volt a fentiek szerint a csecsemők és kisedetek emésztőszerveinek hurutos megbetegedése. A fertőző betegségek viszont csak szorványosan jelentkeztek. Amint azt látni szoktuk, így nyár végén és ősz elején jelentkezni kezd a hasi tifusz is. Fellépett azonoskivűl a gyermekbénulás is, amelyet gyermekparalízis néven is ismernek. Ezt a betegséget Nádudvarról jelentették nagyobb számban. Hogy ez a betegség nagyobb mértékben el ne terjedhessen, az alispán úgy intézkedett, hogy Nádudvaron szeptember 16-án, Hajduböszörményben viszont szeptember 21-én kezdődjenek meg az elemi iskolákban a tanítások. Résztint ezzel, főként azonban a betegek és hozzátartozók szigorú elkülönítésével remélhetőleg sikerülni fog a betegség nagyobb mérvű elterjedése elé gátat

vetni. Segítségünkre jön ebben az a körülmény is, hogy meghűlvén az idő, a gyermekbénulás is tapasztalat szerint megszűnik. Emellett bizonyít az is, hogy az utolsó gyermekbénulásos betegséget Nádudvaron szeptember 1-éről jelentették.

A fertőző betegségek közül előfordult: 1. Ronesoló toroklob 10 községben, 21 esetben. Meggyógyult 7, meghalt 2 és ápolás alatt maradt 12. 2. Kanyaró 1 községben, 1 esetben. A beteg ápolás alatt maradt 1. 3. Vörheny 1 községben, 2 esetben. Meggyógyult 1, ápolás alatt maradt 1 beteg. 4. Vérhas 3 községben 7 esetben. Meggyógyult 2, meghalt 1, kórházba szállítottak 3 beteget s ápolás alatt maradt 1 beteg. 5. Hasi tifusz 14 községben 50 esetben. Meggyógyult 4, meghalt 3 s ápolás alatt maradt 43 beteg. 6. Hők-(szamár-) hurut 8 községben 19 esetben. Meggyógyult 2, meghalt 1, ápolás alatt maradt 16 beteg. 7. Gyermekbénulás 5 községben 18 esetben. A betegek közül meggyógyult 5, 11 ápolás alatt maradt és kettőt kórházba szállítottak.

Az idült fertőző betegségek közül gümőkór 31 esetben, az összes halálozások 8.7% ában volt a halál oka.

A jelentést a közigazgatási bizottság egyhanguan tudomásul vette.

**Keltető gépek  
műanyák  
Bészler Lajosnál  
a Csonkatorony mellett**

## A brutális mezőőr eltörte a karját egy ártatlan kislánknak

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Brutális támadás érte tegnap délelőtt Ujfehértó község határában Szilágyi Sándor 13 esztendőes kislányt, aki galyat ment szedni a közeli erdőbe. Utközben találkozott egy lovasszékerelel, amelyen egy ujfehértói gazda dinnyét fuvarozott. A gazda megszólította Szilágyi Sándort, majd rövid beszélgetés után egy dinnyét adott neki ajándékba, hogy fogyassza el jó egészséggel. A fiatal gyerek megörült a dinnyének és azonnal leült az ut szélére, ahol nekilátott a falatozásnak. Általán evett meg azonban néhány gerezdet, amikor ott termett mellette Csató Sándor mezőőr, aki azzal gyanúsította meg, hogy a dinnyét lopta. Szilágyi Sándor hiába tiltakozott a gyanúsítás ellen és hiába mondta, hogy a dinnyét ajándékba kapta, a mezőőr nem hitt neki, sőt a gyermek vélt tagadása annyira felbőszítette, hogy neki esett a szerencsétlen kislánknak és úgy földhöz vágta, hogy a balkarja eltört.

Szilágyi Sándort a járőrelők vitték haza szülei lakására, ahol első segélyben részesítették, majd beszállították a kórházba.

A brutális mezőőr ellen a csendőrség megette a szükséges lépéseket.

## Hajószerecsétlenség a Tiszán 23 halottal

Szombaton délután két órakor az óbesszei tiszai kikötőből elindult a „Sári Becsei” nevű motoroshajó, fedélzetén 20—22 utassal. Az idő eleinte csendes volt, de később horzalmos vihar támadt, a hajó felfordult és utasai 13-an a vízbe veszték. A nyomozás megállapította hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség.

## Arcul ütötte a csősz — 30 pengőre ítélte

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Érdekes bűnügyet tárgyalt a múlt nap a debreceni törvényszéken a dr. Jeney Sándor elnökölte által működő büntető tanács. Kolozsi János hosszuhátú tanjai kocsis volt a vádlott, aki hatóság közeg elleni erőszak vétségével vádolt a debreceni királyi ügyészség. A tavasszal ugyanis több esetben megtörtént, hogy Kolozsi a szerével tilosban hajtott. Az öreg csősz, Tomasi Péter minden alkalommal megszólította és figyelmeztette, hogy kihágást követ el, máskor jobban ügyeljen. Emiatt éles ellentét támadt a csősz és a kocsis között.

Történt legutóbb, hogy Kolozsi a gazdáját vitte hazafelé. Ugy a gazda, mint Kolozsi meglehetősen ittas állapotban voltak és a kocsis megint a tilosba hajtotta a lovakat. Az éber Tomasi is előkerült és összeszólamkozott a kocsisal, aki úgy vetett véget a vitának, hogy az ostarával arcul ütötte az öreg embert. A csősz feljelentést tett ellene az ügyészségen. A főlárgaláson Kolozsi részben beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy nem emlékszik semmire, mert úgy ő, mint a gazdája be voltak rugva, ellenben nem lehetetlen, hogy megtörtént az ostarozás. A tanúk is terhelő vallomást tettek, mire a törvényszék Kolozsi Jánost hatóság közeg elleni erőszak vétsége miatt jogerősen harminc pengő pénzbüntetésre ítélte.

## Eladó háza

van? 50 lírérbe kerül, hogy sok ezren tudomásul vegyék.  
— Hirdetését feladhatja:  
**Kossuth-u. 3 l. e.**

## Veni Sancte a piaristáknál

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)  
A debreceni Kegyesrendi Calasanzii Szent József Reál gimnázium kedden délelőtt tartotta ünnepélyes Veni Sanctét a róm. kath. templomban, melyet zsufolásig megtöltött a közönség. Az ifjuság, a tanári kar és a szülők zászló alatt vonultak fel a szentmisére, melynek végeztével az intézet udvarán dr. Karl János igazgató eszmékben gazdag, magával ragadó, gyönyörű beszédet intézett az ifjusághoz. Szent Imrét és Árpád-házi magyar szenteket, Szent Istvánt, Szent Lászlót, Szent Erzsébetet állította eléjük, mint a magyarság követendő példaképeit. Vallásosságra és dolgozó, tettekben megnyilvánuló áldozatos hazaszeretetre buzdította a növendékeket. „Mindenkinek annyit kell dolgoznia, — mondotta, — hogy az tehetségének megfelelő legyen. Sokat kell dolgozni, többet, mint amennyit az iskola előír. Azt akarja, hogy az intézeiből tudományosan képzett ifjak kerüljenek ki a magyar életbe. Támogatni akarja a vidéki tehetségeket. Irodája állandóan nyitva lesz a tudnivaló, többlet akaró tanulóknak előtt.

— Ha dolgozni fogunk, majd a tanév végén, Te Deumkor büszkén állhatunk megint a Szent Urus lohogó alá, mert dicsőséget szerzünk intézetünknek, édes hazánknak és magunknak is.

Az új igazgató ékes elokvenciával elmondott beszéde láthatóan meghatóta a szülőket és az ifjuságot, az új osztályfőnökeik vezetésével a tanulók osztálytermeikbe vonultak, ahol az iskola fegyelmi szabályait magyarázták.

## A Svetits Intézet Veni Sancteja

A róm. kath. Svetits-intézet ugyancsak tegnap tartotta ünnepélyes Veni Sanctét és bevezető szentmiséjét, amelyet Mellau Márton pápai főpap, apostoli kormányzó helynök igazgató celebrált. Mise végeztével a növendékek részére szabály-magyarázat volt. Az intézet növendékeinek száma az új tanévben meghaladja az ezret. Successive megnyitja a lyceum VI. osztálya, a polgári leányiskolában pedig az első osztályt párhuzamosítani kellett. Az intézet négy tagozatában az előadások megkezdődtek, csupán az elemi iskola marad zárva a gyermekparalízis-járvány miatt.

## Mindenütt beszélnek az előkelő budapesti

# BRISTOL SZALLO

olcsó áraitól  
Szorák (a fekvéstől függően) kitérő napi elátással, már 12 pengőtől kaphatók.  
Dunai szobák kilátással a gyönyörű budai hegyvidékre néző tányos áron.  
Bristol menü 2 pengő 40 fillér.  
Mindennap ötórás tea és tánc.  
Vacsora rendes polgári áron.  
Tánc.  
Hosszabb tartózkodás esetén további engedmények.

## BRISTOL SZALLO

Budapest—Dunakorzó.

# „A debreceni gyermekparalízis-járványt nem lehet nagyméretűnek mondani“

Bókay Zoltán professzor nyilatkozata a „Debreceni Ujság—Hajdúföld“ munkatársának

A Debreceni Ujság tudósítójától.  
Nagyon sok szülőnek elszorult a szíve ennek a szónak hallatára — gyermekparalízis. Néhány hónappal ezelőtt még senki sem ismerte a Heine-Medin kór elnevezés mögött rejlő borzalmakat. Csak az orvosok tudtak róla, hogy ilyen betegség is van, de ők sem számítottak rá, hogy hirtelen beárnyékolja sok-sok család boldogságát. Hirtelen szakadt a Tiszántulra olyan hirtelen, mint valamikor a pestis, kolera, tifusz, vagy mint néhány esztendővel ezelőtt a spanyoljárvány csak a pusztítása nem olyan nagy és remélhetőleg nem is lesz olyan nagy mint az említett járványoké volt.

## Tulzott a közönség aggodalma

A betegséggel szemben a nagyközönség meglehetősen tájékozatlan és éppen ezért hajlamos arra, hogy hirtelen adion a legképtelenebb rémhíreknek. A városban már arról is beszélnek, hogy felnőttek is megkapták a borzalmas betegséget. Mások több százra teszik a megbetegedett gyermekek és felnőttek számát és arról suttoznak, hogy az orvostudomány tehetetlen a betegséggel szemben. Mindebből egy szó sem igaz. Hogy a kételyeket eloszlassuk és a nagyközönséget megnyugtassuk tegnap délelőtt a gyermekklinika felkerestük dr. Bókay Zoltán egyetemi orvos-professzort, aki a gyermekparalízis leküzdése terén máris országos hírnévre tett szert. A nagy tudású, kitűnő orvosprofesszor lekötelező szíveséggel állott a rendelkezésünkre és végig kalauzolt bennünket azokon a kórtermeken, ahol jelenleg 42 gyermekparalízises beteg fekszik. A betegek mindegyike innen van a kilenc esztendő korhatáron és eddig Debrecenben csak egy olyan eset fordult elő, amikor 18 esztendő fiatalember kapta meg a betegséget.

## Látogatás a klinikán

A ragyogóan tiszta kórtermek apró beteget elszomorító látványt nyújtanak. A fehérbe öltözött ápolónők előttünk veszik fel a gyermekeket, hogy megmutassák a betegség külső szimptomáit. Van akinek a gerince, van akinek a kezei, lábai, arca, szemhélyai merevek és úgy csüsznek az ápolónők karjaiban, mint a rongybabák. A hűdött testrészek tapintása azt az érzést kelti, mintha halotthoz nyúlna az ember. Ezek a súlyos betegek, akiket csak nemrég hoztak be a klinikára. A lábadozók már mosolyognak és olv bizalommal tekintenek Bókay orvosprofesszorra, mintha az édesanyjuk volna. A nagy-szerű tudósok mindegyikükhöz van egy-két barátságos szava, mosolya. Mindazok, akik ismerik a gyermeklélek idegenkedését az orvosoktól, elsodálkoznak azon a viszonyon, ami itt az orvosok és a gyermekek között kifejlődött. Pedig a dolog nyitja nagyon is egyszerű: Bókay professzor is, az orvosok is tudnak bánni a gyermekekkel, akiket majdnem kivétel nélkül névszerint ismernek. Az emberbimbók életéért való őszinte aggodásnak és a lélek aranyos derűjének valami magasztos összefonódása sugározza be a gyermekklinika kórtermeit és nem

## Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

utolsó sorban ennek köszönhető az a szellem, amelynek hatása oly előnyösen mutatkozik meg a gyermekparalízis leküzdése terén.

## Nem nagy a járvány

A kórtermekből kijöve, megkértük Bókay professzort, hogy beszéljen a betegségről és nyugtassa meg az aggózó nagyközönséget, amelynek körében a legfantasztikusabb rémhírek kelnek szárnyra. A professzor teljesítette a kérésünket és a következőket mondotta munkatársunknak:

— A mai napig 81 gyermekparalízis beteget ápoltunk és ápolunk a klinikán. Ezek közül mindössze hét halt meg, 18 teljesen kigyógyult és 14 lábadozóba ment. A többi még idebent van és állapotuk egy-kettő kivételével egyre jobban javul. Debrecen területéről összesen 36, Halápot is ideszámítva 39 beteget szállítottak be a klinikára. A többi beteget vidékről hozták be. Minden beteget természetesen nem tudunk elhelyezni és ezért meglehetősen sokan vannak olyanok, akiket odahaza ápolnak. Több gyermekparalízises megbetegedés van Biharkeresztesen, Berettyóújfaluban, Vértessen, Mikepércsen, Sárádon, Nádudvaron, Hajdúböszörményben, Józán, Nyíregyházán és még néhány környékbeli községben. Nagymérvű járványról azonban ennek ellenére sem lehet beszélni, még pedig annál kevésbbé, mert a megbetegedések szűnőben vannak.

## Legtöbb a kétéstendős beteg

Ami a megbetegedések korhatárát illeti, erre vonatkozólag statisztikai kimutatást állítottunk össze. A kimutatás szerint a legutóbbi napokig 22 egy esztendő, 23 két esztendő, 16 három esztendő, 4 négy esztendő, 5 öt esztendő, 1 hat esztendő, 1 hét esztendő, 1 kilenc esztendő és egy tizenhét esztendő betegünk volt. Ebben a kimutatásban még nincsenek bent azok a betegek, akiket az utóbbi napokban szállítottak be a klinikára. Ezekről mindössze annyit mondhatok, hogy egyikük sem haladja meg a 9 évet.

## A betegek 12 százaléka marad béna

A betegség leküzdésére vonatkozólag nyugodtan elmondhatom, hogy nagyon szép eredményt értünk el. A svéd, sziléziai és amerikai tapasztalatok szerint a gyermekparalízisben szenvedők halálzási arányszáma 25 és 15 százalék között mozog és a kigyógyult távozott betegek 50 százaléka béna marad. Nálunk a benu-lási arányszám 12 százalék és a halálzási arányszám is jóval alul marad az említett államok arányszámánál.

## Védekezés a járvány ellen

A betegség kórokozóját körülbelül 5-7 esztendeje ismerjük és ki tudjuk mutatni a betegek orr- és torokváladékában. Kimutatható az is, hogy a megbetegedettek hozzátartozóinak nagy százalékában, tehát a betegek egészséges környezetében nagyszámú úgynevezett bacillushordozó van, akik azután terjesztik a járványt. Ez az oka annak, hogy míg a betegeket hat hétre teljesen izolálni kell, legalább három hétre az egészséges hozzátartozókat is el kell zárni a külvilágtól. Egyes jelek szerint a nyers tej és a betegek szobájának a pora szintén terjesztik a betegséget.

Ugyanilyen tapasztalatra tettünk szert az egyik debreceni járványgócponon is, amennyiben az első megbetegedettek egyike egy tehénnel foglalkozó alkalmazottnak a gyermeke volt és ugyanaból a tehénésztetből származó tején élő betegek egyik csoportja a Hatvan-utca környékéről került ki.

## Októberre megszűnik a járvány

A védekezéshez hozzátartozik, hogy a betegek lakásait nedves uton dezinficiálni kell, de dezinficiálni kell a betegek ürülékét is. Nagyon fontos a járványt terjesztő legyek pusztítása és a betegek kórházba szállítása. Mivel egy a svéd, mint az amerikai járványok azt mutatták, hogy különösen az iskolák megnyitásakor lobban fel erősen a járvány és mivel a svéd járványok kimutathatólag az iskolákat jelölték meg a járvány terjesztőként, feltétlenül szükségesnek tartom, hogy az iskolákat legalább is október 1-ig bezárják. Utána már nem kell újabb megbetegedésektől tartani, mert a tapasztalás azt mutatja, hogy a gyermekparalízis járványok az ősz beálltával megszűnnek.

## Felnőttek is megkaphatják a kórt

Arra a kérdésünkre, hogy a felnőttek is megkaphatják-e a gyermekparalízist, a következő választ kaptuk:

— A tapasztalat azt mutatja, hogy a felnőttek egy része szintén fertőződik és a betegségük rendkívül súlyos lefolyású szokott lenni.

Ezután a kezelés módjáról beszélt Bókay professzor.

— Külföldön majmokban készülő szérumot használnak hatásosan. A betegség kórokozójával szemben ugyanis az állatok közül csak a majom inklidál. Sajnos, nálunk ez a szérum annyira hozzáférhetetlen és olyan drága, hogy nem jöhet számításba. Helyette a betegségen átment, különben egészséges, tehát tüdővész és vérbajmentes egyének vérsavóját használjuk igen jó eredménnyel. Akinnek ilyen savót adtunk, attól felgyógyulása után elveszünk egy kevés vért savókészítés céljaira. Ha nem így járnánk el, nem állna kelető mennyiségű szérum a rendelkezésünkre. Ez a vérvétel a gyermekek gyógyulását egyáltalán nem befolyásolja. Különben is az elvett vér olyan kismennyiségű, hogy a gyermek néhány óra alatt pótolja.

Eddig tart dr. Bókay Zoltán orvosprofesszor mindent őszintén feltáró nyilatkozata, amelynek alaphangjából félremagyarázhatatlanul csak az csendül ki, hogy a veszély nem olyan nagy, mint sokan hiszik és a járvány tovaterjedése szűnőben van. (bi.)

## Padlólakkok

speciális minőségben, magas fényű, a legszebb színekben, olcsó áron kapható

## STERN festéküzletben Piac-utca 10 szám.

Bikával szemben. — Ugyanott, biztoshatású irtószert vásárolhat olcsón, poloska, svábbogár, patkányirtásra.

# Hírek

1931. szeptember 16. Szerda.  
Prot.: Edlt. Kath.: Kornél.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kigyó” Piac-utca 33. — Muraközy, Piac-u. 72. — „Sas” Hatvan-u. 70. — „Csillag” Árpád-tér 1. — „Nádor” Szent Anna-u. 56.

## IDŐJÓSLÁS:

Közép-Európában gyengült az északi beáramlás, de az időjárás még mindig nem javult meg teljesen, amennyiben hazánk déli részein, valamint a Balkánon is, még borult az idő és esők is vannak. Az éjjeli lehűlés csak az északi országrészek néhány pontján közelítette meg a 0 fokot.

Budapesten 15-én délben a hőmérősklet 14 fok Celsius, a tengerszintére számított légnyomás pedig 762 milliméter.

Várható időjárás a következő 24 órára: Csenedesebb idő, az északi megyékben hajnalban talajmenti fagyok, délben esetleg még borulat.

— Csülörtökön fogadja a miniszterelnök a tiszántúli gazdák küldöttségét. A miniszterelnök kedden nem fogadhatta a tiszántúli gazdák 200 tagú küldöttségét, ezért a gazdák monstre küldöttsége csülörtökön jön a fővárosba.

— Czibula János droguista-segéd jubileuma. A debreceni magyar társadalom egyik köztisztelőjében álló, mely vallásosságáról és áldozatos hazafiságáról közismert tagja, Czibula János Lajos droguista-segéd 1901. szeptember 16-ától megszakítás nélkül alkalmazottja a Jósza és Jóna utóda, Somogyi L. Ferenc drogueriájának. Harmadik küzdelmes esztendő telt el a becsületes, szorgalmas munkában s működésével a közönség legszelebb rétegeinek megbecsülését érdemelte ki. Czibula János mint Szent Ferenc III. Rendjének hitbuzgó tagja, egyik nagyértékű munkása a katolikus egyháznak is. Főként a ker. sajtó eredményes terjesztésével és a kath. népszövetségi mozgalom propagálásával szerzett elévülhetetlen érdemeket. Jubileuma alkalmából tisztelőinek s jóbarátainak alkalmából keresi fel őszinte szeretkezőkívánataival.

— Tanyai postai gyűjtő- és kézbesítő állomások rendeznek be Debrecenben. Debrecen város külterületének postai ellátása céljából az egész külterület felülően 22 tanyai iskolában a tanító kezelése mellett postai gyűjtő- és kézbesítő-állomást rendeznek be. Ezek a gyűjtő- és kézbesítő-állomások a tanyai lakosság részére érkezett közönséges levélpostai küldeményeknek és könyvelt postai küldemények kézbesítő okmányainak az iskolás gyermekek útján való kézbesítését és a feladásra kerülő közönséges levélpostai küldemények gyűjtését fogják végezni. A kézbesítő- és gyűjtő-állomások október 1-én kezdik meg működésüket. Duragy, m. kir. postafőigazgató.

— Hazaérkeztek a máriapócsi gyalogzarándokok. A debreceni római katolikus egyház hívei minden év szeptemberében gyalogzarándoklatot rendeznek a máriapócsi kegyhelyre. Az idei zarándoklatot is, amely odavissza 120 kilométer gyalogutat jelent, dr. Benze Mátyás káplán, a Kath. Legényegylet igazgatója vezette. A processzióban kétszázötven debreceni katolikus hívő vett részt, akiknek seregéhez utközben megegyező arányban csatlakoztak. A zarándoklat résztvevői Máriapócs szentgyónáshoz és közös szentáldozáshoz járultak s hétfőn este érkeztek haza Debrecenbe.

## Életfogytiglani fegyházra ítélte a kuria az oláh katonaszökevény rablógyilkost

Budapest, szeptember 15. Körülbelül egy esztendővel ezeóti az Augusztus-teleen egyik koresmájában Mester János fiatal háziszófog Soltesz Károlynét, a vendéglő öreg szakácsnőjét meggyilkolta és kifosztotta. Mester János éjszaka hatolt be az öreg szakácsnő szobájába, s amikor a szerencsétlen asszony felébredt és segítségért akart kiáltani, Mester János nekiesett és addig szoritotta a torkát, amíg megfulladt. A legény azután az öreg asszony holttestét a közelben lévő színház süllyesztőjébe rejtette el, a szobában talált értékeket s a pénztörző vaskazettát elrabolta és elásta.

A büntetőtörvényszék szándékos emberöléssel párosult rablás címén

13 évi fegyházra ítélte Mester Jánost s mint idegen honost kiutasította az ország területéről. A tábla Mester János büntetését 15 évi fegyházra emelte fel.

Az ítélet ellen bejelentett semmisségi panaszok alapján ma került az ügy a kir. kuria elé.

A kuria a perbeszédnek elhangzása után Mester Jánost szándékos emberölés büntetével párosult rablás büntetésében mondotta ki bűnösnek és ezér a büntetés maximumával, életfogytiglani fegyházra ítélte.

Nyomatékosan súlyosbíró körülménynek vette a kuria azt, hogy Mester János oláh katonaszökevény léteére a szállásadó gazdája íőszággal élt vissza.

## Borzalmas kettős öngyilkosság egy mohácsi hajón

Mohács, szeptember 15.

A Budapestről kedden reggel Mohácsra érkező „Szent Gellért” utas-szállító gőzösn kettős halállal végződő szerelmi tragédia folyt le. Guttenstein Ottó 22 éves egyetemi hallgató és Brudszki Mária 19 éves orvos-tanhallgató Budapestre Mohácsra váltottak jegyet. A hajó indulásakor a 22-es fülkébe vonultak. Amikor ma hajnalban fel akarták őket kelteni, a kopogtatásra nem adtak választ. A komorna benyitott a kabinba és rémülten ugrott vissza: a

nyitott kabin közepén vérben ázva, egymásra borulva, holtan feküdt Guttenstein Ottó és Brudszki Mária.

Amikor a hajó befutott Mohácsra, rendőri bizottság szállt a hajóra, amely megállapította, hogy a minden bizonnyal szerelmi dráma áldozatai előbb beretvával átvágták egymás karján az ereket, azután a férfi a szájába lött, majd a nő halántékán lötte magát. A lövések azonnal halált okoztak. Búcsuleveleket hagytak hátra, amelyeket a rendőri bizottság kézbesítette a címzeteknek.

## ANYAKÖNYVI HIREK

**Születések:** Cseke Antal cipészsegéd leány Lidia, Kovács Sándor fm. fiu Ferenc, Weisz Márton férfiszabó fiu Miklós, 1 halvaszületés és 1 törvénytelen újszülött.

**Halálozások:** Dicső Margit ref. 22 hónapos, Keresztési-u. 78., Horváth Éva ref. 2 napos, Árpád-tér 19., Kovács Sándorné Pongor Julia ref. 60 éves, Méhes-u. 5., Olajos Imre r. kath. 21 éves, Pavillon laktanya, Sajtos Ilona ref. 11 hónapos, Oláh Károly-utca 19.

— **Ügyvédi iroda megnyitása.** Dr. Hadházy Béla ügyvédi irodáját Piac-utca 43. szám alatt (Svetits-palota) földszint jobbra, II-ik udvar, megnyitotta.

— **Uj könyvkereskedés** nyílt meg (Nemzeti Antikvárium) Piac-utca 40. sz. alatt. Az új könyv- és papírkereskedés Antalffy József Szent Anna-utcai könyv- és papírkereskedés fiúkjá

— **Diákok!** Latin fordításokban, puskákban, füzetekben vezet a Springer cég. Fotólemezek, filmek nagy raktára, előhívás ingyen, másolás, szakszerű munka.

— **TANKÖNYVKÖTESEKEI** legolcsóbban és legtartósabb kivitelben a Nemzeti könyvkiadás készíti. József kir. herceg-u. 16., az udvarban.

— **Kiadó** a Debreceni Ujság kiadó, hivatalának a földszinti helyiségébe való költözésével a Kossuth-utca 3. szám alatt az első emeleten két új szobából álló lakás, Irodának, üzleti helyiségnek rendkívül alkalmas. Értékesíthető Debreceeni Első Takarékpénztárnál.

— **Zongoraórákat** ad és csoportos magyar nótá tanítást is vállal igen jutányos áron zongoralanárnő. Cim a kiadóban.

**Szörmebundák** kijávitását, átalkitását olcsón vállalom. Kész bundák, prémőrők nagyválasztékban KÖVÁRY szüemester, József kir. herceg-utca 3. szám.

## Turista kiránduláson megfagyott egy bécsi család

Bécs, szeptember 15.

Egy bécsi család, Hauptmann József könyvelő, felesége és 19 éves leánya hétvégi kirándulásra a Salzkammergutba utazott és meg akarta mászni a Hoch Könniget. Egy másik turistatársaság hétfőn megfagyva, holtan találta az asszonyt és a leányt, a férfi ellenben még élt, de mire leérték vele, ő is meghalt.

— **MINT VÉLEKEDIK A NÉPSZAVA BIATOBÁGYRÓL?** A biatorbágyi merénylet óta sokan kérdezik: „Vajon mit ír most erről a Népszava?”... A kíváncsiskodók számára közöljük, hogy a vöröskalapú sajtó libatoll-rágója teljesen objektív hangulatú. Kifejezés ad abbéli érzelmének, hogy a szocialdemokrata párt maga is elveti az eféle politikai eszközöket. — „nem azért, mintha a szervezett munkások tömegeiben hiányoznék az önfelelőzdás bátorsága”... (tetszik ezt érteni?)... hanem azért, mert az ilyesmi „mindenkor csak a reakciót erősíti”... No de Möréc, hogy lehet ilyesmit írni? Nem gondolja, hogy ez a megállapítás növeli munkánk a reakciót?

— **Az osztályosorjátek** (tegnapi húzás) 0000 pengőt nyert: 12721.  
3000 pengőt nyert: 40345.  
1000 pengőt nyertek: 39051 50956.  
800 pengőt nyertek: 35891 37377 55020

36178  
600 pengőt nyertek: 3474 37581 47684.  
500 pengőt nyertek: 4407 15080 37101 38331  
47312 59717 66456 81058.  
400 pengőt nyertek: 121 1580 2956 5454  
9773 10425 17823 27587 27747 35278 36288  
38697 52916 53382 53934 62285 65932 70119  
71217 72397 74786 76808 81187.

300 pengőt nyertek: 1313 3116 4505 11220  
11724 24950 26423 27131 27290 30513 30993  
32743 37770 38511 39236 39451 39916 40296  
44014 45617 47267 47719 50089 50551 54606  
54884 58507 62555 66143 68116 68895 69610  
73734 77039 77708 79506 80007 80074.

— **A szintársulat** érkezése. A Csokonai-színház új társulata ma, szerdán délután fél 2 órakor érkezik Egerből Debrecenbe. A pályaudvaron a Szinpártoló Egyesület küldöttsége fogadja a színészeket s a társulat még aznap megkezdí a próbákat a csülörtöki bemutatkozó előadásra.

## TÖMÖREN

Halottkém: Aztán hirtelen halt meg a mestered?  
Suzsterin: Igen. A szíve és keze tegnap óta megszűnt verni.

— **Önkéntesek** derékszíjat 4, sapkát 2, fehér keztyűt 1.80 pengőért vásárolnak Kulesár Imre és fia iületében.

— **Tolvajt fogott a rendőrség.** Néhány nappal ezelőtt betörő járt Pető József Poroszlai-utí földmives házában, ahonnan egy métermázsza buzát és többrendbeli ruhát, valamint gazdasági szárszámot ellopott. A tettest Földy Imre detektív kinyomozta és tegnap délelőtt Poresin Viktor munkanélküli napszamos személyében elfogta. A lopott dolgokat már nem találják meg nála, mert időközben mindent értékesített. Poresint a rendőrség őrizetbe vette.

Vértes Sándor és neje, sz. Mayer Klementin, testvérei: Ilonka, József és Béla a rokonság nevében is fájdalomtól megtört szívevel tudják szerető fiuk,

**Vértes László**  
droguista  
rövid, de súlyos szenvedés után 23 éves korában történt hirtelen elhunytát. Halottunkat e hó 16-án délután 3-kor temetjük a debreceni zsidó temetőben. Minden külön értesítés helyett.

# Színház Mozi

ELSŐ HETI MŰSOR:

- 17. csütörtökön: Bizánc. (Megnyitó disz-előadás. „Standard” műsor. I. Bérletszünet.)
- 18. péntek: „Lili”. (Sz. Patkós Irma és Márkus Lajos bemutatkozása. Bérletszünet.)
- 19. szombaton: Ballerina. (Operett premier. Az új operette-együttes bemutatkozása. Bérletszünet.)
- 20. vasárnap délután 2 órakor olcsó hely-árakkal: Tatarjárás. (Délutáni bérlet I.)
- 20., vasárnap este: Ballerina. (Bérletszünet.)
- 21. hétfőn este: Meddig fogsz szeretni? (Hírnév, bemutatás. Bérletszünet.)
- 23. szerdán este: Ballerina. (B. I. bérlet.)

Csütörtökön este 8 órakor megnyitó disz-előadás a Csokonai színházban Herceg Ferenc klasszikus történelmi színművével a „Bizánc”-al.

Thuróczy Gyula rendezésében az új prózat együttes bemutatkozása. A nagy író örökbecsű alkotásának főszereplői: Halasi Mariska, Könyves Tóth Erzs. Hunyor Margit, Fáskerly Mária, Thuróczy Gyula, Kemény László, Cselle Lajos, Kormos Ferenc, Dr. Laskó László, László Gyula, Márkus Lajos, Rónay Béla, Szabó Imre, Vrády Pál.

Sz. Patkós Irma az új primadonna és Márkus Lajos az új honvivő a békeidők legfőbb sikerű énekes színművében Hervé csodás műsora. „Lili”-jében mutatkoznak be a debreceni közönségnek. Sz. Patkós Imre e paradés szerepében csak nemrég mutatkozott be döntő sikerrel a Városi Színházban a budapesti közönségnek.

Szombaton, szeptember 19-én:

Ujdonság! Operett! Premier!  
A Király Színház Martos-Szirmay slágere.  
BALLERINA

Teljesen új kiállítás! Szencziócs tancszo-mok! Az új operett együttes bemutatkozása! Sziklay Jenő művészi rendezésében. A kitűnő zenéje és nagyszerű humor operett főszereplői: Apor Klári, Jurik Ica, Sz. Patkós Irma, Bányász István, Cselle Lajos, Kormos Ferenc, Kemény László, Márkus Lajos, Rónay Béla, Szabó Imre, Vrády Pál, aki a táncokat is betanította. A darabban előfor-duló táncbetéteket Gálffy Erzs. táncolja.

Sok pénzt takarít meg, ha bérletet vált a Csokonai Színházba. Rendkívüli kedvezme-nyek! Havi 6 pengőért már földszinti ülő-helyeket bérelhet! Színpártolóknak még kü-lön kedvezmény! A., B., C. bérlet hétfő, szerda vagy pénteki napokra. Szélvénybérlet, tejszele szerinti előadásra és napra. Vasár-és ünnepnap délutáni bérlet. Bemutató (pre-mier) bérlet. Részletes felvilágosítás a tit-kári irodában.

A régi és új jegyzedőnk jelentkezése szerdán délután 6 órakor, a titkári irodában.

## Mozi műsora:

Ma, szerdán 7 és 9 órakor	
UjSzínház	Saltó mortálé
UjMozika	Mámorkeringő Farkasok dala
Operett	Szünet



Szerdán SZABADSÁG, SZERELÉM nagy világfilm 9 felvonásban. Putty Lia-val főszerepben. Megelőzi: „Csodaszámár”, „Elvarázsolt erdő”.  
Előadások: 7 és 9 órakor felhelyárak-kal.

# Hajdubóld KÖZGAZDASÁGA

Szerkesztő: WEISSNER KÁROLY,  
Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara titkára.

## Drágu't a buza, a zab és a sörárpa a terménytözsden

A készáruvásáron a zab 10-20, a buza 5, a sörárpa pedig a csehszlovák piac rend-kívül szilárd irányzata folytán 50 fillérrel drágult. A határidőpiacon a készáru iránt jelentkező jobb vételkedv nyomán szintén emelkedtek az árfolyamok. A búzánál 5-7, a rozsánál 10 fillér a javulás. Fedező vásárlások következtében 12 fillérrel drágult a májusi kukorica is. A külföldi piacok szilárd-sága is hozzájárult az irányzat-javuláshoz.

Határidőüzlet:  
Buza: december 10.67, zárlat 10.67-70, március 11.90, 84, 80, 73, 85, 86, 70, 82, zárlat 11.79-81.  
Rozs: március 17.75, 76, 65, 63, 70, 73, 67, 70, zárlat 11.63-70.  
Tengeri: május 12.20, 25, zárlat 12.25-32.  
Készáruüzlet:  
Buza: tiszai 77 kg 9.40-9.65, 78 kg 9.55-9.80, 79 kg 9.70-9.95, 80 kg 9.80-10.05, tiszai 77 kg 9.15-9.30, 78 kg 9.30-9.45, 79 kg 9.45-9.60, 80 kg 9.55-9.65, fejezm., dtuli, pestv., bácskai 77 kg 9.05-9.20, 78 kg kg 9.20-9.35, 79 kg 9.35-9.50, 80 kg 9.45-9.60.  
A különleges (80 kg) tiszai buza: 10.25-11.00 P.  
Rozs: pestv. 9.15-9.25, egyéb rozs 9.15-9.25, tak. árpa I. 14.50-15.00, tak. árpa II. 14.00-14.25, felv. sörárpa 18.00-20.00, egyéb sörárpa 16.50-17.75, zab I. 17.70-18.00, zab II. 17.25-17.60, egyéb teng. 14.50-14.75, korpa 10.00-10.20, 8-as liszt 13.90-14.20, repce 20.50-21.50, köles 15.00-16.00, lu-

cerna 82-92, lóhere, ar. 92-97, biborhere 28-30, szöszös búkköny 28-30, lenmag I. 22.50-23.00, lenmag II. 21.75-22.25, kék mák 60-63, Vikt. borsó 22-24, expr. borsó 16-18, őszl. borsó 16-17, fehér bab 16.00-17.00, lencse, kis 18-24, lencse, nagy 32-38, köles egyéb 14-14.50, sz. répaszel. 9.50-9.75.

A budapesti és vidéki nagy- és kismalmok árjegyzései: Ozz 37.00-37.50, Og 36.50-37.00, 2-es 35.50-36.00, 4-es 33.50-34.00, 6-os 32.00-32.50, 8-as 13.90-14.20, rozs 0-4s 33.00-34.00, rozs 1-es 32.00-32.50.

Zürichi zárlat  
Páris 20.10, London 24.91 és fél, Newyork 512.50, Brüsszel 71.35, Milánó 26.82, Mátzud 46.25, Amsterdám 206.85, Berlin 120.45, Wien 72.12, Szófia 3.71 és fél, Prága 15.18, Varsó 57.40, Budapest 90.02 és fél, Belgrád 9.05, Bukarest 3.05 és fél.

Valutárfolyamok  
Angol font 27.70-28.00, Belga 79.00-80.00, Cseh korona 16.92-17.06, Dán korona 10.01-10.11, Dollár 571.75-575.75, Francia frank 22.50-22.80, Hollandi forint 229.50-231.30, Lengyel zloty 63.70-64.20, Lei 3.39-3.44, Léva 4.10-4.18, Lira 29.70-30.00, Német márká 135.05-136.05, Norvég korona 152.50-153.70, Osztr. schil. 80.00-80.60, Svájci frank 110.95-111.85, Svéd korona 152.70-153.90.



A budapesti rádió szerdai műsora:

Dél előtt 9.15: A Weidinger-szalonzeneke hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangver-seny folytatása. 11.10: Vízilásjelentés. 12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés. 12.05: Hangverseny. Közre-működik: Kéthelyi, Wakots Margit (ének), Kádár Klára (hegedű), Zongorán kíséri: Pol-gár Tibor. 12.25: Hírek. 12.35: A hangver-seny folytatása. 1: Pontos időjelzés, időjá-rás- és vízilásjelentés. 2.45: Hírek, ételm-, szer- és piaci árak, árfolyamhírek. 3.30: Morse-tanfolyam. 4: Magyar-Thoma Isván novellái. 1. Az arany török. 2. Sivatagi álom. Felolvassa a szerző. 4.45: Pontos időjárás- és vízilásjelentés, hírek. 5: „Di-va”-sevegés, Szunyoghné, Tüdős Klára elő-adása. 5.30: A Berény-szalonzeneke hang-versenye. 6.30: Olasz nyelvoktatás (Galle-rani Bonaventura) 7: Magyar Imre és ci-gányzenekeke hangversenye. 8: „A sajtó és a tudomány” Tóth László előadása. 8.30: Lakos Tibor és Moesanyi László zenehumo-risták hangversenye. 9.30: Pontos időjelzés, hírek, lövészversenyeredmények. 9.45: „A ma-gyar zene tükrözése külföldi mesterek mű-veiben” Siklós Albert előadása a rádió házi kvartettjének közreműködésével. Utána: Idő-járásjelentés. Majd: A m. kir. 1. honvéd gya-logezred zenekarának hangversenye. Kar-nagy: Friesay Richard. 10.45-12.30: Több német rádió adóállomásnak Rácz Béla és ci-gányzenekeke hangversenye a Pannonia-szállóból.

Külföld: Bécs (517) Dél előtt 11.30: Szó-rakoztató zene. D. u. 4: Hangverseny. 5: Olasz dalok és áriák. 6.45: Vaddis-est. 7.30: Opera közvetítése. 10.20: Jazz.  
Berlin (418) D. u. 4.30 és 7: Hangverseny 8: Hangjáték Boroszlóból. 9.10: Szimfonikus hangverseny. 10.45: Cigányzene Budapestről. Boroszló (325) D. u. 5.20: Dalok. 5.50: Fu-vola-hangverseny. 7.20: Hangverseny. 8: Hangjáték. 9.10: Operettzene. 11: Tánce-ze Berlinből.  
Stuttgart (360) D. u. 9: hangverseny. 15.10: Cigányzene Budapestről.  
Róma: (441) D. u. 5.30: Hangverseny. 8.10: Gramofon. 9: Wagner: Lohengrin. Opera-előadás.  
London (356.3) D. u. 6.30: Gramofon. 7: Kvintett. 8: Sétahangverseny. 10: Tánceze.

## Hirdessen a Debreceni Ujságban

# MŰVÉSZET

## A Zenekedvelők Köre műsora

A Zenekedvelők Köre 1931-1932. évi programja a következő: Az öt bérleti hangverseny művészei: no-venber hóban Guglielmetti Anna-Mária, a milánói Scala világhírű éne-kesnője; decemberben Leuer Hubert, a bécsi opera művésze, a világhírű Wagner-énekes; januárban dr. Doh-nányi Ernő, Beethoven utólehélet-ten interpretálója; februárban Kul-lenkampff Georg, a nagy német he-gedűművész, a német zenekultúra büszksége; márciusban Gina Pa-gini, a Bécsben élő kiváló új kolora-turénkesnő. Fel sem mérhető hatása van egy vidéki város zenei kultúrá-jára, ha a nagy zenei alkotásokat congeniális művészeketől, vagy ma-gasnívójú zenekartól hallja. Dohná-nyit Beethoven szonátáit, a budap-esti vagy bécsi filharmonikusoktól zenekari művet hallani lelki élmény. A debreceni közönség valóban ritka, egyetlen más vidéki városban nem található magas zenei műveltségű mutató, hogy a szokatlanul nehéz időkben is eddig már negyven tag váltotta ki bérletét, szívesen áldozza szerény filléreit is, hogy magasrendű zenét hallhasson.

A Zenekedvelők Köre vezetősége mindent elkövet, hogy közönségének minél inkább lehetővé tegye a belé-pést. Már 6 és 8 pengőért is lehet az öt hangversenyre bérletet a bérleti összeget 4 részletben is elfogadja a zenekar a diszertében a pénztáros.

## Vásárok jegyzéke

Szeptember 16-án. Alsónémedi. Hajdunánás, Püspökhatvan, Városlőd, Zagyvarakás. Ló-ss marhavásár (Utóbbi megtartása bizonyta-lan): Szekesfehervár. Serés- és kirakodó-vásár: Rudabánya. Kirakodóvásár: Pápa.  
Szeptember 17-én. Balatonrend, Patca (sertésvásár nincs). Sütő, Törökoppány (sertésvásár nincs). Állatvásár: Celdömök (a vásár megtartása bizonytalan). Kirakodó-vásár: Csipkerék.  
Szeptember 18-án. Csenger, Gamás, Gölle (sertésvásár nincs), Szentcs.  
Szeptember 19-án. Kirakodóvásár: Szentcs.

# Sport

Markost beállították a csehek elleni válogo-tott csapatba

Máriási Lajos szövetségi kapitány ma állí-toitja össze azt a válogatott csapatot, amely vasárnap Csehszlovákia válogatottjaival mér-kőzik Budapesten. A csapat összeállítása a következő: Aknay, — Dudás, Mándy. — Borsányi Sárossy, Lázár, — Markos (Bocs-kay), Avar, Kalmár, Turai, Hires. Tartalé-kok: Gallina, Takács II.

## A párisi győztes uszók a Kormány-zónál

A Párisban lezajlott Európa-bajnoki uszó-versenyen kiválóan szerepelt magyar uszó-gárda teljesítményei legfelsőbb helyen is el-ismerésre találtak.

Nagybányai vitéz Horthy Miklós, Magyar-ország Kormányzója csütörtökön délután 5 órakor a gödöllői kastélyban teára vendégül látta a Uszósövetség vezetőit s Párisban a magyar színeknek oly nagy dicsőséget szer-zett győztes uszókat.

E magas kitüntetés, mely még magyar versenyzőt nem ért, keletmes meglepetést kellett úgy az Uszósövetségben, mint a magyar uszósport reprezentánsai között.

## A futballbajnokság állása a vasárnapj fordulónak után

Az I. prólliga

1 Hungária	2	2	—	7:0	4
2 Ferencváros	2	2	—	14:3	4
3 Újpest	2	2	—	9:2	4
4 Bocsokay	2	2	—	5:2	4
5 Nemzeti	3	1	1	5:6	3
6 Vasas	2	1	—	1:4	2
7 III. Ker. FC	2	1	—	1:4	2
8 Budai „11”	2	—	1	2:8	1
9 Kispeszt	2	—	1	2:6	1
10 Attila	3	—	1	2:8	1
11 Sabaria	2	—	—	2:5	—
12 Somogy	2	—	—	2:0	—

## I. oszt. amatőrbajnokság állása:

1 Textilgyár	2	1	1	—	4:0	3
2 DKASE	2	1	1	—	3:1	3
3 P. MÁV	2	1	1	—	5:4	3
4 K. MOVE	1	1	—	—	5:0	2
5 DTE	1	1	—	—	4:0	2
6 DVSC	2	—	2	—	5:5	2
7 DMTE	2	1	—	1	2:3	2
8 DVSE	2	—	1	1	2:6	1
9 Székvár	1	—	—	1	1:2	—
10 KIKSE	1	—	—	1	0:5	—
11 Bőrös	2	—	—	2	0:5	—
12 DEAC	—	—	—	—	—	—

## A Czúja János-Kornatz

között kihívások birkózó bajnoki mérkőzést, szombatról Czúja autókarambolja miatt elmaradt, — ma tartják meg Budapesten a Millenáris-pályán.

## A DVSC—DMTE vasárnapi birkózó-versenye

A két erős rivális találkozására elé fo-kozott érdeklődéssel tekint Debrecen sportkedvelő közönsége annyival is in-kább, mert az egyes súlycsoportok in-duló úgyszólván teljes számban azok-ból a versenyzőkből kerülnek ki, akik-nek a kerületi bajnokságokért vívott küzdelmei minden esetben a birkózó-versenyek legizgalmasabb eseményei voltak.

A vasutasok erre a versenyre kom-plett gárdával állanak ki a DMTE-vel s tekintve, hogy a DVSC-nek ez-zel a csapattal éppen az elmúlt hóna-pokban az ország különböző városai-ban rendezett vasutas-bajnokságokon sorozatosan elért győzelmeivel igen előkelő helyet sikerült magának bizto-sítani, a DMTE-nek minden erejét és tudását sorompóba kell állítania, ha a győzelmet a maga számára meg akarja szerezni.

Növeli a verseny érdekességét az a körülmény is, hogy a küzdelmek már a birkózóverseny kezdetén döntő jelle-gűek lesznek, mert mindkét egyesület a legjobb erőit küldi szőnyegre.

Igen erős küzdelmek lesznek a lég-és pehelysúlyban, de a többi súlycso-portok is a legerősebb küzdelmet igé-rik. A verseny délután 3 órakor kez-dődik a Debreceni Munkás Testező Egyesület Hunyadi-utca 1. szám alatt tornacsarnokában. Belépődíj nem lesz. Műsor ára 50 fillér és 1 pengő.

# APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznapi 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban a Debreceni Újságban és a Debreceni Független Újságban jelenik meg.

Vertagabb betűvel szedett szavak duplán és nittáznak. — Jelölő kártyák mástárta alá esnek.

## Levélzés

**AROMÁS, zamatos kávét Király üzletben vevő előtt pörkölik. Dégenfeld-tér II.**

## Betöltendő állás nőknek

Mindenes szakácsnő felvétetik. — Jelentkezni Kossuth utca 15., fűszerüzletben. 55

**Szobalány** hosszú bizonyítvánnyal, ki 5 szobát kefél és szépen mos, vasal, felvétetik. Cím a kiadóban. A

**Színházi** buffetbe kiszolgáló és a akvaztra cukorkárus leány felvétetik. Jelentkezni Piac u. 30., csemege üzletben. 166

**Könyvelésben** és gépirásban gyakorlott, jó és gyors kézírású kisasszonyt azonnal felvesszünk. Sajátkezűleg írt ajánlatokat, életkor, eddigi működés és fizetésigények megjelölésével „Állandó” jellegre a lap kiadójába küldjünk. 2019

**Megbízható** mindenre jól főző szakácsnő felvétetik. Rákóczi Jenő utca 5. (volt Király utca). 2017

**Suche** intelligentes deutsches Freulein mit lauzen Zeugnissen. Piac u. 49. II. 496

## Allást kereső nők

Egy jobb háztartásba, ki főképpen a háztartás minden ágában, állást keres. Cím a kiadóban. 1651

## Allást kereső férfiak

**1000 P** készpénz óvadékkal rendelkező 46 éves férfi, ki hosszú ideig egy nagy nyomdának pénztárnoka és könyvelője volt, állást keres. Cím a kiadóban. 164

**Műkértész** 25 éves, szorgalmas, szelíd, szakképzett, kicseskedő egyén állást keres bármikor a vadalomba is. — Butor Szabolcs mezejében. Krizsán Árpád műkértész Budapest X., Kozma udvar 990. szám. Hírók letöltés.

## Butorozott szoba

**Különbejáratu** utcai butorozott szoba Déri-muzeum közelében kiadó. Cserépes u. 4. V

**Simon-ut 9.** szám alatt butorozott szoba elsőjére kiadó. 1934

**Az összes** iskolákhoz közel, szépen butorozott nagy utcai szoba 1-2 egyetemi hallgatónak vagy középiskolásoknak zongorával és fűdőszoba használattal olcsón kiadó. Hatvan utca I. II. e. 17. 144

**Csinosan** butorozott, kellemes utcai szoba 1-2 diák vagy önkéntes részére, zongorával és fűdőszoba használattal jutányosan kiadó. Püspökpalota, II. e. 7. 19

**Légiütéses** butorozott szoba 1-2 személy részére, fűdőszoba használattal kiadó. Hatvan utca 6. III. II. 134

**Csinosan** butorozott különbejáratu szoba kiadó. Két diák állást kaphat. Arany János 39. 165

**Butorozott** szoba, esetleg teljes ellátással egy vagy két személy igényű diáknak kiadó. Hűvelyes utca 7. szám 1905

**Különbejáratu** butorozott szoba előszobával kiadó. Varga utca 6. sz. 2009

**Légiütéses** butorozott szoba 1-2 személy részére, fűdőszoba használattal kiadó. Hatvan utca 6. III. II. 134

**Különbejáratu** butorozott szoba előszobával kiadó. Varga utca 6. sz. 2022

**Utcai** butorozott szoba kiadó. — Egy diáklány teljes ellátást kaphat. 167

**Utcai** különbejáratu szoba diáknak vagy magánosnak butorozva vagy anélkül kiadó. Monti ezredes utca 4. 2020

**Kiadó** egy vagy két butorozott szoba esetleg ellátással. — Szvetits palota I. 2. 2013

**Kiadó** szépen butorozott szoba Batthyány utca 5. szám alatt. 1956

**Kiadó** Sesta ut utolsó nyaralójában egyetemista lakásokkal szemben butorozott szoba. 1957

## Kiadó lakás

**Modern** 2 szoba, előszoba, szinbáza balkonnal azonnal kiadó. Kossuth u. 8. 1790

**Piac szoba** konyha azonnalra kiadó. — Cegléd u. 14. 1967

**Több rendbeli** 2 szoba, konyhás lakás kiadó. Simonffy utca 48. 1974

## Kiadó lakások:

Egy I. emeleti udvari lakás, mely 3 szoba, előszoba, hall, fűdőszoba, konyha és mellékhelyiségekből áll. november hó 1-re. — Egy III emeleti utcai lakás, mely áll 5 szobából, előszoba és fűdőszobából s minden más komforttal, azonnal. — Valamennyi lakás központi fűtésű. A házban szeszélyelvönél van mely a lakók által ingyen vehető igénybe. — Érdeklődni Piac utca 34., könyvkereskedésben

**Újonnan festett** modern három szobás fűdőszobás utcai lakás azonnal kiadó. Csokonai u. 44 1654

**Kiadó** 2 szoba, konyha, szinbáza és pince, lakónélkül udvarban. Szepességi utca 51, Széchenyi utca sarok. 138

**Kiadó** I. emeleten elő- és fűdőszobás lakás. Rákóczi Jenő u. 5. (volt Király u.) 2001

**4 szobás** komfortos lakás november 1-re kiadó. Jókai u. 6. 2015

**Kiadó városi kislakás.** A tűzrelaktanyával szemben levő Kassa-uti kislakás telepen egy szoba, előszoba, konyhás lakás szinbázból kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Sieber József telephelyi elnök. 2016

**Kettő** szoba, konyhás utcai lakás november elsőjére kiadó. — Thaly Kálmán utca 6. szám alatt. 2014

**Háromszobás** utcai előszoba, fűthető nagy veranda, szép tiszta lakás november hó 1-re kiadó. Rákóczi utca 36. sz.

**Kiadó** azonnal modern, télen-nyáron lakható villa lakás, mely áll 3 szoba, előszoba, fűdőszoba és minden mellékhelyiségekből. Értekezni Liener-műteremben. Csapó utca 1. 485

**2 szobás** modern lakás kiadó azonnal. Péterfia 46. 1993

**Háromszobás** földszinti udvari lakás novemberre kiadó. Értekezni: Arany János 20. emelet. 53

**Ötszobás** földszinti utcai lakás kiadó. Értekezni: Arany János 20. emelet. 54

**3-4** szobás modern lakás kiadó. Rákóczi u. 10 Megtekinthető délután 4-5-ig. 2021

## Teljes ellátás

**Görög templom** közelében középiskolai tanulói teljes ellátást kap. — Teleki u. 13. 2 ajtó jobbra. 1926

**Teljes** ellátásra 2 diákot, fiút vagy leányt elvállal — gyermektelen házaspár. Lakás csendes magányos udvarban. — Iskolákhoz igen közel. — Burgondia-utca 14. sz. 1622

**Jutányosan** vállalt íz. uri család lakására vagy teljes ellátásra 1-2 leányt vagy fiút. Werbőczy utca 3. szám. 132

**Íz. uricsalád** elvállal teljes ellátásra nagyobb diákok, diáklányt, esetleg egyetemistát. Dr. Barabás, Batthyány utca 17. 146

**Diákok.** főiskolai hallgatók, kényelmes szobát teljes ellátással kaphatnak. Szent Anna 58. 109

## Kereslet

**Keresek** megvételre egy jókarban levő fotel ülőkéket. Ajánlatokat a szerkesztőségbe.

## Oktatás

**Kosztért** olcsó középiskolást egyetemista több tárgyból taníttatna. Cím: „Tudás”. Kollegium. V2

**Egyetemi** hallgatók korrepetálást — vagy vizsgai előkészítést vállal elemi, polgári, képző, gimnázistáknál, valamint zongoraoktatást. Mester u. 7. V

**Németül** tanít azonnali konverzációval. Kossuth u. 30. 1994

## Ajánlat

**KIRÁLY** kávéi mégis a legjobbak! **Ocsó, kiadós, kiválóan zamatos. Dégenfeld-tér II. szám.**

## Szemüvegek,



hőmérők, látszerek legolcsóbban Paulo vésnök bélyegzőkészítő és lát-szerkereskedőnél, Batthyány u 22. 3847

**Öndolálás 50.** manikőr 30. speciális női hajvágás 30. fejmossa 60 fillér. Miklós utca 59., — Toma. 169

**Harisnyakötőde** szemszedést, felelést, talpalást vállalk. Hatvan utca 16. szám. 1088

## Üzlet, műhely, raktár

**Forgalmas** üzlethelyiség azonnal kiadó. Sas-u 4 1789

**Kiadó** a Debreceni Újság kiadóhivatalának a földszinti helyiségekbe való költözésével a Kossuth utca 3. szám alatt az első emeleten két tágas szobából álló lakás. Iródnak. Üzlethelyiségnek rendkívül alkalmas. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1923

**Kiadó** üzlethelyiség. Kassai ut 37. sz. 46

**Korcsma** jömeneteli, forgalmas helyen azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 74

**Werbőczy** utca 2. szám alatti két üzlethelyiség azonnal kiadó. Értekezni az Iparkamara hivatalában. 511

**Üzlethelyiség** utcai és udvari is kiadó Ferenc József ut (Piac utca) 70 szám alatt — Felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hivatalintézet, Kossuth u 3. 516

## Autó motor, kerékpár

**Két** kifogástalan, használt autómobil liquidáció miatt olcsón eladó. Marton és Tarsa nyiregyházi autózeme. 163

**7 gyönyörű** faliszta yorkshirei, egész-séges malac eladó. Munkás u. 9., Nyilastelep. 1651

**Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt. Felvételre kiadó: Dr PAJOR GYÖZÖ igazgató. — Nyomdavezető: VARGA ENDRE.**

**4 üléses autó** hengeres, 8 liter fogószék, 6 berákre új gumikkal, kék bőr — reményes állapotban — letre is eladó. Piac utca 18., portánál. 1728

**Eladó** kitünő állapotban levő, hat hengeres Auburn gyártmányu négyüléses sukkott, személyautó. Felvilágosítást ad a Tiszántúli Mezőgazdasági Hivatalintézet, Kossuth utca 8. 4097

**Kerékpár.** használt, de kitünő állapotban igen olcsón eladó kedvező részletezés mellett. Debreceni Autóforgalmi Hivatal utca 58. 446

## Eladó föld

**Eladó** jutányosan 5 hold Kádár dűllő 43 2010

**Az Elepen** 96 katasztrális hold föld eladó, van rajta uri lakás, cselédlakás, jókarban lévő épületekkel. Értekezni lehet Dr. Kun Miklós ügyvéd úrnál, Széchenyi utca 2. 2012

**Fanyás ingatlan** 2 kat. hold a Diószert ut mentén a 6-os kilométernél 4 hold öszi vesséssel kedvező áron és zetései feltételekkel eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hivatalintézet Kossuth utca 3. 1873

## Gazdasági eszközök

**Eladó** kettőpár garnitúra gép, egyik körül gyűrűs 8, másik golyós hatos hozzávaló magánjáró kazánokkal, felszerelésekkel együtt 4000 pengő. Pinczés Ferenc géptulajdonos, Hajdúszoboszló. 1885

## Eladó ingóság

**2 darab** nagyobb, jókarban levő vaskályha eladó. Debreceni szállóban. 168

## Butorok

**Egy** használt puhafa háló olcsón eladó. Árpádtér 17. 2011

**Sakkok figyelme!** Egy teljesen új kemény fából készült, berakott szalon sakkasztal, figurákkal jutányosan eladó Burgondia 14 1507

## Eladó állatok

**7 gyönyörű** faliszta yorkshirei, egész-séges malac eladó. Munkás u. 9., Nyilastelep. 1651

**Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt. Felvételre kiadó: Dr PAJOR GYÖZÖ igazgató. — Nyomdavezető: VARGA ENDRE.**

**Apróhirdetésekre, előfizetésekre minden felvi ágosítást telefonon a**



**141** szám ad